

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Дива!

Святий у вікні безлюдної хати...

▶ **СТОР. 11**

Хто ображає педагога

Програємо майбутнє

▶ **СТОР. 12**

Футбол

Відбулося те, що відбулося...

▶ **СТОР. 15**

№ 210 (4710)

П'ЯТНИЦЯ, 6 ЛИСТОПАДА 2009 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ухвалено першочергові заходи протидії поширенню грипу

Ранкове засідання 5 листопада

На початку засідання народні депутати ухвалили в другому читанні (424 «за») постанову «Про ситуацію, що склалася у зв'язку з епідемією грипу та пандемічного грипу А(Н1N1), і першочергові заходи протидії її поширенню».

▶ **СТОР. 2**

Незваний гість із Європи

Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко заявляє, що епідемія грипу прийшла в Україну із країн Європи. Про це вона говорила вчора на нараді в Чернівецькій облдержадміністрації з питань боротьби з епідемією грипу. «На момент, коли в нас починалася епідемія, у країнах — членах ЄС уже від устанавленого грипу А/Н1N1 померло 250 осіб», — сказала вона.

Учора заступник міністра охорони здоров'я Зіновій Митник заявив, що кількість померлих від пневмонії в Україні сягнула 95 чоловік. Він також повідомив на брифінгу в Києві, що з 29 жовтня по 5 листопада в Україні на грип та ГРВІ занедужали 633 тисячі 877 осіб.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 7-Й СТОР.

Ярмаркова кухня в режимі карантину

фото Олександра КЛИМЕНКА.

Недуга суттєво скоротила культурну програму XII міжнародного книжкового ярмарку, який цими днями відбувається в столиці. На жаль, заплановані розважальні проекти через грип скасували, щоб «не наражати відвідувачів та гостей на небезпеку». Відтак концерти, театральні вистави й творчі вечори переносяться на «кращі часи». А письменникам, що мали частувати гостей «фірмовими стравами» просто на ярмарковій кухні, доведеться вдосконалювати «кулінарне

мистецтво вдома. І хоча «Екзотичної страви» Ірени Карпи, «Літературного кулешу» братів Капранових та «Кулінарних фіглів» Марії Матіос відвідувачі виставки не скуштують, своїми книжками письменники таки пригощать. «Виставка повинна була мати зовсім інше обличчя, — розповів «Голосу України» генеральний директор компанії-організатора «Медвін» Едвін Задорожний. — Але ми обов'язково реалізуємо задумане наступного разу».

КОРОТКО

■ «Родовід Банк» із метою прозорого виконання зобов'язань перед вкладниками, які переводяться до нього з Укрпромбанку, запустив у роботу веб-сайт helpukprombank.com.

■ У Кіровограді для боротьби з грипом розгорнуть шпиталь.

■ У Донецькій області за пошиття масок взялися п'ять фабрик.

■ Як показало опитування Центру Разумкова, більшість українців доброзичливо ставляться до своїх сусідів — білорусів.

ПОДІЇ

Приїзду Лукашенка раді

Білоруський Президент Олександр Лукашенко в середу ввечері прибув до України, де збирається провести два дні. У програмі візиту — зустрічі та переговори з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином, українським колегою Віктором Ющенком, Прем'єр-міністром Юлією Тимошенко. З 2004 року — це перший офіційний візит на вищому рівні.

На нещодавньому саміті СНД у Кишиневі Ющенко і Лукашенко домовилися провести переговори в Києві. Український лідер тоді сказав, що «відносини обох країн є добросусідськими й знаковими», однак у нинішніх економічних умовах «потребують серйозного вдосконалення і розвитку».

▶ **СТОР. 5**

Створили майже шість тисяч нових робочих місць

У Севастополі кожен другий із тих, хто знову одержав роботу, пішов у торгівлю, кожен десятий — у транспортну сферу. Найменше працевлаштувалося в промисловості — 7,1 відсотка. Криза позначилася на ринку праці. В місті з початку 2009 року ліквідовано 6771 робоче місце — на 18 відсотків більше, ніж створено нових. Проте в центрі зайнятості бачать приводи для оптимізму: якщо в перші місяці року реєструватися до центру зайнятості щодня приходило в середньому по 34 особи, в серпні — вересні — вже на 12 менше, повідомляє наш кореспондент Микола МАГДИЧ.

Я ВАМ ПИШУ...

Потрібні не ми, а наші гроші

Почув інформацію про те, що заробітчанами, які працюють за кордоном, пропонують робити внески в Пенсійний фонд України, щоб забезпечити безбідну старість. Але люди з цього просто сміються. Кажуть, владі потрібні не ми, а наші гроші. І хто повірить, що через 10—15 років зможе приїхати сюди й одержати гідну пенсію, якщо неможливо отримати гроші, покладені в банк рік тому?

Петро КУНИЦЬКИЙ.

Теребовля
Тернопільської області.

Київ виступає за набуття Білоруссю членства у Раді Європи

Ухвалено першочергові заходи протидії поширенню грипу

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 5 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Документом рекомендовано направити цьогоріч у регіони не менше 500 млн. грн. на заходи для подолання епідемії. Однак ці кошти будуть жорстко контролюватися, щоб не допустити зловживань та корупції. Так, уряд має попередньо погоджувати з парламентським Комітетом з питань охорони здоров'я порядок використання грошей.

Постановою доручається Кабмінові в 10-денний термін затвердити правила санітарної охорони території країни, адаптовані до положень міжнародних медико-санітарних правил. Водночас урядовці мають установити з 1 листопада 2009 року медичним працівникам на період роботи з ліквідації епідемій і спалахів інфекційних хвороб, а також в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб щомісячні доплати в розмірі до чотирьох посадових окладів, а також доплату за інтенсивність та розширення сфери медичного обслуговування.

Крім того, Генеральна прокуратура має вжити заходів для розслідування причин масових ви-

Адам МАРТИНЮК, Михайло ЧЕЧЕТОВ.

падків смертей серед населення. Контроль за використанням бюджетних коштів покладено на комітети Верховної Ради з питань охорони здоров'я та з питань бюджету.

Парламент також рекомендував Кабмінові скасувати своє рішення про заборону проведення масових заходів по всій території України. Відповідну поправку

вніс регіонал Юрій Мірошніченко. Він заявив, що Кабмін порушив права громадян, ввівши таку заборону.

Депутати також звернулися до МВС та Генпрокуратури з вимогою розслідувати факти необгрунтованого та різкого підвищення цін на ліки.

Крім того, народні депутати ухвалили зміни до деяких законів

України щодо забезпечення захисту трудових прав громадян.

Внесено зміни до законів «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу» та «Про виконавче провадження» про зняття мораторію на проведення виконавчого провадження щодо цих підприємств у випадках виконання рішень щодо стягнення заробітної плати та інших виплат, які належать працівникові у зв'язку з трудовими відносинами.

Іншим ухваленим законопроектом про внесення змін до деяких законодавчих актів України спрощується порядок набуття фізичними та юридичними особами права власності й користування земельними ділянками із земель державної і комунальної власності, а також розширюються права землевласників та землекористувачів стосовно користування ними.

Так, наприклад, громадяни, зацікавлені в одержанні — безоплатно у власність — земельної ділянки із земель державної або комунальної власності для ведення фермерського господарства, для будівництва й обслуговування житлового будинку чи будівництва індивідуальних гаражів у межах норм безоплатної приватизації, подають клопотання до відповідної державної адміністрації або сільської, селищної, міської ради за місцезнаходженням земельної ділянки.

Парламентарії також ухвалили закон про будівельні норми, зміни до Кримінального кодексу України стосовно відповідальності за злочини з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості (зокрема, передбачено, що умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності або образу почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями «караються штрафом від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеження волі на строк до п'яти років»).

Верховна Рада України ухвалила і Закон «Про внесення доповнень до статті 28 Закону «Про правові засади цивільного захисту» (щодо державного нагляду за безпечним веденням робіт) та зміни до деяких законів України» (щодо повноважень Конституційного Суду, особливостей провадження у справах за конституційними зверненнями та недопущення зловживань правом на конституційне подання). Останній документ удосконалює правове регулювання діяльності КС.

На початку ранкового засідання народні депутати привітали з днем народження В'ячеслава Ковалю (на знімку).

Наталія ДАВИЧ.

Щоб ліквідувати неузгодженості у виборчому законодавстві...

Заступник Голови Верховної Ради України **Микола ТОМЕНКО (на знімку)** позитивно оцінив прийняття у першому читанні законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виборів Президента України». Про це він сказав кореспонденту УНІАН, коментуючи результати голосування.

За словами заступника глави парламенту, фракція БЮТ свідомо взяла участь у цьому голосуванні, щоб Верховна Рада України та Президент спільно могли ліквідувати неузгодженості, які є в чинному виборчому законодавстві.

Заступник Голови Верховної Ради зазначив, що він особисто схвалює ряд норм, запропонованих президентським законопроектом, зокрема наголосив, що законопроект забороняє брати участь в агітації іноземцям та особам без громадянства, у тому числі через журналістську діяльність чи у формі участі в концертах, виставах, спортивних змаганнях, інших публічних заходах, які проводяться на підтримку чи за підтримки кандидата на пост Президента України або партії (блоку) - суб'єкта виборчого процесу. Він також нагадав, що і в чинному законі є норма, яка забороняє брати участь в агітації іноземцям і особам без громадянства.

Окремо Микола Томенко наголосив: «Важливим моментом також є те, що у президентському законопроекті прописані всі норми, які необхідно змінити в контексті рішення Конституційного Суду».

Коментуючи можливість подальшого розгляду законопроекту та його ухвалення в цілому, Мико-

ла Томенко висловив переконання, що краще було б прийняти зміни до закону, враховуючи рішення Конституційного Суду, Венеціанської комісії та пропозиції всіх фракцій. Водночас він наголосив, що президентська кампанія може спокійно пройти і за чинного нині Закону «Про вибори Президента України».

«Хочу наголосити, що за будь-якого варіанту розвитку подій сьогодні немає правових проблем для проведення президентської виборчої кампанії. Ні один, ні другий варіант не заважають нормальному проведенню кампанії», — сказав Микола Томенко.

Нагадаємо, вчора на вечірньому засіданні Верховна Рада розглянула три законопроекти про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виборів Президента України та ухвалила в першому читанні законопроект, внесений Президентом Віктором Ющенком (реєстр. номер 5263-2). Цей законопроект підтримали 227 народних депутатів. Проект містить низку змін до Закону «Про вибори Президента України», що стосуються різних аспектів виборчого процесу. Зокрема, правил формування та діяльності виборчих комісій, порядку уточнення списку виборців, правил проведення передвиборної агітації, запровадження інституту офіційних спостерігачів від громадських організацій, порядку голосування та встановлення його підсумків і результатів виборів, розгляду скарг, пов'язаних з виборчим процесом.

Прес-служба Верховної Ради України.

Коли чиновники стають медакадеміками

Під час брифінгу голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, депутат від Партії регіонів **Тетяна Бахтеева (на знімку)** повідомила, що станом на 5 листопада кількість хворих у результаті епідемії грипу, ГРВІ перевищує 633 тисячі. Крім того, 28 тисяч осіб перебувають зараз на стаціонарному лікуванні. З них більше чотирьох тисяч — медики.

Народний обранець зазначила, що дуже важливим є виділення 100 тисяч гривень компенсації сім'ям медиків, які померли від пневмонії, та закупка і доставка необхідної кількості протівірусного препарату таміфлю. За її словами, заступник головного санітарного лікаря України Людмила Мухарська сказала, що таміфлю — токсичний препарат, який краще не приймати. «Де сьогодні позиція відповідних керівників, учених, Кабінету Міністрів, Міністерства охорони здоров'я, котрі в даній ситуації повинні давати оперативну, чітку, правдиву інформацію для громадян?» — запитала Тетяна Бахтеева. «Я звертаюся до Міністерства охорони здоров'я, щоб кожні 15 годин на його сайті була правдива інформація про кількість смертей і захворілих і про ті події, про які повинні знати громадяни держави». Окрім того, вона зазначила, що головним є особисті запобіжні заходи: носіння масок, миття рук тощо. Також Тетяна Бахтеева наголосила, що в разі підвищення температури треба обов'язково звертатися тільки до лікарів, а не до політиків. Бо наші керівники держави сьогодні стали «великими медичними академіками».

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У «Лелеки» відбирають землю

На засіданні Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією серед інших розглядали питання незаконного відчуження державного майна дитячого оздоровчого табору «Лелека», що на Херсонщині.

Проблему порушив народний депутат Михайло Зубець. За словами директора державного підприємства дослідного товариства «Асканійське» Віри Найдьонової, через рейдерські атаки, які мають лише одну мету — привласнити ласий шматочок землі, табір, в який свого часу вкрито чималі кош-

ти, не може належно функціонувати і занепадає.

Заслухавши також інформацію представників керівництва Генеральної прокуратури та Служби безпеки, члени комітету вирішили направити матеріали до СБУ, щоб їхніми силами влаштувати перевірку щодо організованих злочинних і корупційних дій під час незаконного відчуження держмайна. Результати планують заслухати на засіданні комітету в першому кварталі 2010 року.

Лєся ВИСОЧАНСЬКА.

На знімку: другий ліворуч — голова Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, народний депутат Ігор Калетнік (КПУ).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Перший «профілактичний» вантаж від народних обранців

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

На жаль, і Чернігів не оминула епідемія грипу. Щодня, незважаючи на посилені карантинні заходи, кількість хворих зростає. У зв'язку з цим народні депутати України від БЮТ Іван Куровський, Олег Ляшко та Валерій Дубіль прийняли оперативне рішення надати чернігівцям посильну допомогу в боротьбі з поширенням загрозливої хвороби.

Перший «профілактичний» вантаж від народних обранців прибув у місто на Десні минулої середи. Його завіз народний депутат України, заступник голови Комітету з питань бюджету Верховної Ради Олег Ляшко.

На Чернігівській міській станції швидкої медичної допомоги він передав лікарям оксолінову мазь, препарати амізон, антигрипін, аміксин, захисні марлеві пов'язки.

Це навіть викликало подив медперсоналу.

— Ніколи ще жодна партія не з'являлася у нас тут з таким вантажем, — казали люди.

— Уряд вживає заходів, щоб не було дефіциту ліків, — повідомив О. Ляшко. — Але й ми, народні депутати, не можемо стояти осторонь вирішення зловбоденої проблеми, робимо посильний внесок у подолання наслідків епідемії грипу. Щойно нами закуплено 200 тисяч марлевих масок, 10 тисяч упаковок ліків. Усе це буде в першу чергу розподілено безплатно в Чернігові, Прилуках, Ніжині — найбільших містах, де є загроза поширення грипу.

Народний депутат України повідомив, що перший «профілактичний» вантаж не випадково доставлений на Чернігівську

міську станцію швидкої медичної допомоги.

— Ми хочемо, щоб лікарі, які прибувають на виклики, — зазначив він, — надавали реальну допомогу хворим, а не займалися втішанням їх.

Медперсонал подякував заступникові голови Комітету з питань бюджету Верховної Ради Олегові Ляшку.

— Марлеві пов'язки ми виготовили самі, — казали лікарі, — але ж вони не завжди забезпечують від зараження. А от оксолінова мазь, яка нині дефіцитна, дасть медичним бригадам додатковий захист. Крім того, буде чим і надавати першу медичну допомогу тяжкохворим.

Досить сказати, що навантаження на Чернігівську міську станцію швидкої медичної допомоги значно зросло. Якщо

напередодні епідемії вона приймала до 200 викликів на день, то нині 350—400.

Цього ж дня велику партію медикаментів народний депутат України Олег Ляшко передав поліклініці Чернігівської обласної лікарні.

— Тут людина отримує рецепт, — сказав він, — а коли йде в аптеку, то не може знайти ті ліки, які їй прописані лікарем. Ось тому ми попросили, щоб закуплені нами препарати безплатно вручалися усім хворим.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: народний депутат України Олег Ляшко з «антигриповим» вантажем на Чернігівській міській станції швидкої медичної допомоги.

Фото автора.

Оголошено війну неякісному побутовому вугіллю

Про факт доставки неякісного побутового вугілля луганці тепер можуть повідомити на спеціальний номер прямої телефонної лінії. За кожним із таких фактів буде

вжито заходи відповідного реагування. Про це під час зустрічі з ветеранами Свердловська заявила народний депутат, голова парламентського Комітету з питань промислової та регуляторної політики і підприємництва **Наталія Королевська (на знімку).**

За її словами, пряма телефонна лінія допоможе оперативно відреагувати на викладені факти і, якщо буде потреба, покарати винних у неякісних поставках. Народний депутат від БЮТ також відзначила, що вже в наступному році, після прийняття необхідних законів, вугілля доставлятиметься споживачеві без посередників, відразу з вуглевидобувного підприємства.

Наталія Королевська зробила наголос на тому, що потребує підтримки й допомоги самих одержувачів вугілля, і в цьому зв'язку запропонувала організувати громадський контроль, щоб не пропустити жодної машини неякісного вугілля. «Коли ми одержуємо оперативну інформацію про неякісне вугілля, легше звернутися до міських голів, до керівників вугільних підприємств. Не буде належної реакції — зможемо вчасно написати запити до прокуратури», — вважає депутат. Вона пообіцяла докласти максимум зусиль, щоб побутове вугілля, належне за друге півріччя, завезли не пізніше першої декади січня. Тоді програму забезпечення твердим побутовим паливом за 2008-2009 рік буде повністю виконано.

Алла АНТИПОВА.

Чи можлива друга хвиля фінансово-банківської кризи в Україні?

В Інституті законодавства Верховної Ради України відбулося засідання «круглого столу» на тему: «Ймовірність другого етапу фінансової кризи в Україні: оцінки та прогнози».

Зі вступним словом виступив директор інституту, член-кореспондент НАН України **Олександр Копиленко (на знімку)**, наголосивши, що дана проблема піддається постійному науково-експертному аналізу та моніторингу фахівцями інституту. Це вже третє засідання, спеціально присвячене узагальненню економіко-правових чинників, які тим чи іншим чином впливають на ситуацію у фінансовій сфері країни в умовах глобальної кризи.

З базовою доповіддю «Фінансово-економічна криза та шляхи зниження загроз щодо наступного її відродження в Україні» виступив народний депутат України І—IV скликань, головний науковий співробітник Інституту законодавства, доктор економічних наук, професор Володимир Черняк.

У доповідях учасників «круглого столу» — доктора економічних наук, професора Олександра Кириченка, доктора юридичних наук Андрія Ковальчука, доктора юридичних наук, професора Ніни Нижник, доктора економічних наук, професора Василя Шевчука дано глибокий науково-експертний аналіз причин зазначеної проблеми, її негативний вплив практично на всі сфери суспільного життя. На прикладі історичних екскурсів та досвіду окремих країн світу (США, Японії, Китаю, Німеччини та ін.) демонструвалася системна реакція на виклики та загрози глобальної фінансової кризи. В свою чергу, розроблена урядом України антикризова програма фактично залишилася на папері. Не відбулось об'єднання зусиль Міністерства фінансів та центрального банку країни.

За одностайною оцінкою учасників дискусії, найбільш важливим і водночас занедбаним блоком, з точки зору реальної протидії викликам та загрозам світової кризи, є грошово-кредитна й валютно-курсова політика, яка в нашій державі самостійно визначається й здійснюється фактично повністю незалежним від уряду та парламенту Національним банком України. Водночас дії НБУ виявилися, як свідчить аналіз, украй непослідовними й навіть

сумбурними, що зумовило стихійні коливання валютного курсу, посягло паніку на міжбанківському ринку, остаточно підірвало довіру до вітчизняних банків із боку населення. У жодній цивілізованій країні не було прецеденту, коли центральний банк без будь-якого контролю з боку суспільства безмежно накопичував і безконтрольно розпоряджався валютними резервами держави.

Фінансово-правова наука, а зати́м і зарубіжна практика, завжди бере до уваги «коефіцієнт Ренді», за яким валютні резерви не можуть перевищувати 30 відсотків державного бюджету. В більшості європейських країн (Англії, Німеччині, Франції, Італії тощо) валютні резерви, як правило, не наближаються до 40 млрд. дол. США. Зате в Україні, ВВП та держбюджет якої кратно менші від згаданих країн, валютні резерви держави становили в минулому році 37,4 млрд. дол. США. Якщо ж урахувати отримані в поточному році валютні позики від МВФ і Світового банку (а це близько 12 млрд. дол.), то з'ясується, що ми «омертвіли», бо тримаємо за межами України щонайменше ще один бюджет. Елементарна арифметика це переконливо підтверджує: 37,4 млрд. дол. x 8,2 грн. = 306,6 млрд. грн.

У виступах інших провідних учених та практиків із питань цивільного та фінансового права, банківської та страхової справи, платіжної системи, фондового ринку й міжнародних фінансів (Сергія Бритченка, Олександра Данилюка, Володимира Лук'янова, Віталія Мельничука, Миколи Недюхи, Костянтина Паливоди, Альона Приступко, Олександра Розинки), окрім оцінки ситуації, були сформульовані пропозиції стосовно подальших заходів і дій, які мають бути спрямовані на недопущення другої хвилі фінансово-економічної кризи в країні.

Учасники «круглого столу» рекомендували невідкладно втілити законодавчо-правові механізми, котрі ліквідували б таке аномальне явище, як повна безконтрольність і безвідповідальність Національного банку країни. В цьому контексті запропонована конкретна модель внесення назрілих змін до Закону України «Про Національний банк України», ознайомлення з якими народних депутатів, особливо зайнятих у Комітеті з питань фінансів і банківської діяльності, може посприяти об'єктивній оцінці ситуації та здійсненню найбільш імовірних правочинів щодо її покращення.

ЦВК ПОВІДОМЛЯЄ

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України

ЮЩЕНКА

Віктора Андрійовича.

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Ющенко Віктора Андрійовича:

Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Ющенко Віктора Андрійовича.

Ідентифікаційний номер отримувача за ДРФО: 1977707591.

Банк отримувача: АТ «Укресімбанк».

Код банку отримувача: 322313.

Рахунок отримувача: № 26406030147017.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України

ГРИЦЕНКА

Анатолія Степановича.

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Гриценка Анатолія Степановича:

Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Гриценка Анатолія Степановича.

Ідентифікаційний номер отримувача за ДРФО: 2111717592.

Банк отримувача: АТ «Укресімбанк».

Код банку отримувача: 322313.

Рахунок отримувача: № 26405030147007.

ВИБОРИ-2010

«Без мене гарного Президента не оберуть»

— На той світ паспорта не треба, — сумно жартувала Олена Іванівна Кучер з села Шура-Копіївська Тульчинського району. У той час, коли обмінювали радянські паспорти на українські, бабуся тяжко хворіла. Завдяки старанням лікарів та підтримці рідних хвороба відступила. Нині, у свої 93 роки, Олена Іванівна почувається добре. Проживає в сім'ї одного із синів. Солдатська вдова, чоловік якої загинув на фронті, виховала трьох синів. Вони, так само, як і внуки, постійно підтримують стареньку. Відгукнулися на її прохання отримати, як каже бабуся, «законний паспорт». Для чого? «Бо хочу йти на вибори, — каже, усміхаючись, пані Олена. — Без мене гарного Президента не оберуть».

Всі клопоти з оформленням документів взяв на себе внук Віталій. Привіз бабусю в райцентр. Дорогою вона полічила, що вже 17 років не була в Тульчині. У паспортному столі Олені Кучер вручили документ, який посвідчує громадянство рідної держави. «Тепер я буду, як усі, — з гордістю каже старенька. — На вибори піду з самого ранку...»

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Навантаження на Чернігівську міську станцію швидкої медичної допомоги значно зросло

Антимонопольний комітет (АМКУ) порушив справу відносно компанії «Лукойл—Україна», «Нафтотранссервіс» і «Плай» за ознаками антиконкурентних дій

Голова Служби безпеки України Валентин НАЛИВАЙЧЕНКО закликає посадовців «Нафтогазу» прийти з повинною

У НОМЕР

► *КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ*

У кожного дільничного — загін помічників

У Кам'янець-Подільському районі на Хмельниччині відтепер дільничний інспектор матиме добровільних помічників. Як інформує головний спеціаліст сектору взаємодії з правоохоронними органами, оборонної та мобілізаційної роботи місцевої райдержадміністрації Олександр Костиненко, це спричинено тим, що в регіоні не висattaє дільничних інспекторів. На 123 села їх тут лише 15. Тому територіальні громади вирішили підтримати правоохоронців. У громадських об'єднаннях, що братимуть участь в охороні громадського порядку, — 173 мешканці району. Міліція та місцева влада покладають велику надію на таку ініціативу в боротьбі з правопорушеннями.

Віра ШПИЛЬОВА.

► *ЛУТАНЩИНА*

Не поміняли гуму — потрапили в аварію

Погіршення погодних умов збільшило кількість ДТП у регіоні майже вчетверо. За один день на території області зареєстровано 37 дорожньо-транспортних пригод, тоді як зазвичай у день фіксується приблизно 10. Співробітники ДАІ відзначають, що в більшості випадків ДТП стаються через те, що водії не встигли підготуватися до зими. Наприклад, не поміняли гуму, через що гальмівний шлях автомобіля значно збільшився. До речі, на станціях техобслуговування спостерігається сезонний ажіотаж серед водіїв автомобілів, котрі бажають перейти на зимове «взуття». На деякі СТО окремим власникам автомобілів скати можуть поміняти тільки через кілька днів — по черзі.

Алла АНТІПОВА.

► *ЧЕРКАЩИНА*

Ліна Костенко побувала у Каневі

Видатна поетеса взяла участь в урочистому відкритті меморіальної дошки відомому українському перекладачеві Євгену Поповичу (1930-2007 рр.), уродженцю села Межиріч Канівського району.

Пам'ятну дошку встановлено у приміщенні Канівського державного училища культури і мистецтв, де свого часу навчався майбутній лінгвіст. Ліна Костенко зустрілася із студентсько-педагогічним колективом навчального закладу і поділилася своїми спогадами про талановиту, яскраву особистість Євгена Поповича, з яким її пов'язувала довга творча і людська дружба. Ліна Василівна побижала манівцям, попри всі незгоди і випробування, не втрачати віри у власні сили, виховувати у собі впевненість, національну самоповагу і гідність.

Лідія ТИТАРЕНКО.

► *ЖИТОМИРЩИНА*

Випив, заснув, замерз...

У Новограді-Волинському місцевий житель напідпитку заснув на лавці — і вже не прокинувся: помер від переохолодження. Всього за останній місяць в різних населених пунктах області зареєстровано шість випадків загибелі людей від переохолодження. А з січня по березень цього року було 35 таких смертей. Одна з головних причин — вживання алкоголю.

Олексій КАВУН.

Імідж такий, що далі вже нема куди

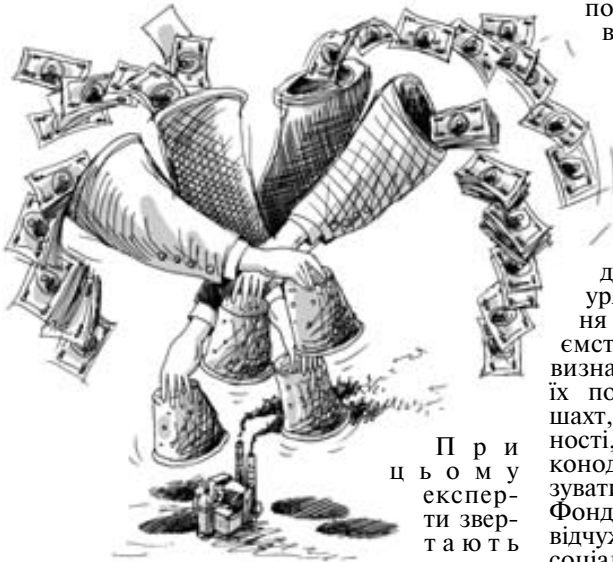
Знакових приватизаційних конкурсів у недалекому майбутньому не відбудеться

У січні—жовтні нинішнього року Фонд державного майна переказав до державного бюджету 759,294 млн. грн. Якби відбулася приватизація Одеського припортового заводу, то ця сума могла збільшитися щонайменше на 5 млрд. грн. Утім, після скандалу зі скасованими результатами продажу ОПЗ десь «у засіках батьківщини» міцно осіли ще 800 млн. грн. — застава, яку так і не повернули двом із трьох учасників вересневого аукціону. Фахівці прогнозують, що до президентських виборів знакових приватизаційних конкурсів у нашій країні вже не буде, та й після них теж, і ще, що провал конкурсу не завдав значної шкоди інвестиційному іміджу України. Оскільки він такий негативний, що далі вже нема куди...

«Інвестиційний імідж України стійко поганий», — стверджує президент Центру економічного розвитку Олександр Пасхавер. На його думку, конкурс з продажу ОПЗ — типовий приклад так званої великої приватизації в Україні. «За останні п'ять років, крім «Криворіжсталі», у нас не продано жодного об'єкта. Причина — відсутність єдиної вертикалі влади, через що різноманітні комерційні інтереси нуліфікують зусилля влади. Поки не буде єдиної вертикалі влади, так і буде з цією приватизацією», — вважає експерт.

Що стосується, «приватизованих» заставних 800 млн. грн., то коментарі учасників скандального конкурсу, що з'являються в ЗМІ, видаються дедалі песимістичнішими. Наприклад, якщо проаналізувати інтерв'ю власника компанії «Фрунзе-Флора» Костянтина Григорішина, складається враження, що він уже й не особливо розраховує на повернення 400 млн. грн. у найближчому майбутньому. А вже Григорішин стверджує, що джерелом повернення грошей може бути

тільки четвертий транш кредиту МВФ. А рішення про те, виділять гроші Україні чи ні, прийматиметься тільки в середині листопада. І навіть у разі позитивного результату переговорів, повернути гроші учасникам аукціону зможуть не раніше кінця листопада. Втім, необхідно ще, щоб можливість повернути гроші збіглася з бажанням це зробити.

П р и
ць о м у
експер
ти звер
та ю т ь
увагу на

той факт, що в підписаному 23 липня доповненні до «Меморандуму про співробітництво України із МВФ» є пункт, яким запропоновано провести до кінця вересня 2009 року приватизацію Одеського припортового заводу. Отже, з подачі Кабміну вийшло класичне замкнене коло: конкурсні заявки уряд не повертає, бо джерелом коштів для цього може бути кредит МВФ, але черговий транш можуть не виділити через скасування результатів конкурсу з приватизації ОПЗ...

З другого боку, цікаво, що буде, якщо учасники конкурсу («Нортіма» і «Фрунзе-Флора») подадуть судові позови. Тоді, стверджують юристи, щодня (!) неповернення ФДМ застави учасникам конкурсу з ОПЗ обійдеться державному бюджету України в 450 тисяч гривень (штрафні санкції в розмірі подвійної ставки рефі-

нансування Нацбанку). За місяць «набіжить» 13,5 мільйона гривень. Ця сума могла б забезпечити виплату пенсій у середньому за масштабами міста України обласного підпорядкування.

Кажучи про перспективи приватизації держвласності до виборів, експерти зазначають, що поява на конкурсах ФДМ більш-менш значних об'єктів малоімовірно. Причина — відсутність серйозних покупців, які не бажать стати черговою жертвою маніпуляцій. Як свіжий приклад вільного обігу виконавчої влади із законами експерти вказують на ситуацію навколо шахт. Так, Конституційний Суд України визнав постанову Кабміну від 2 квітня 2009 року № 430 «Про запобігання кризовим явищам у вугільній промисловості» такою, що не відповідає Конституції. На думку експертів, цим документом уряд намагався «прикрити» відчуження майна державних вугільних підприємств. Зокрема, Конституційний Суд визнав, що Кабмін вийшов за рамки своїх повноважень, відчужуючи майно 99 шахт, які перебувають у державній власності, оскільки відповідно до чинного законодавства шахти можуть лише приватизуватися. Але це компетенція не уряду, а Фонду держмайна України. При цьому відчуження майна не спричиняє жодних соціальних зобов'язань приватного власника стосовно трудових колективів шахт, у той час як приватизація ці зобов'язання передбачає. Тобто 99 шахт попросту намагалися передати в приватні руки, залишивши десятки тисяч шахтарів без соціальних гарантій.

До речі, затвердження переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, належить до повноважень парламенту, а не виконавчої влади...

Утім, на думку експертів Міжнародного центру перспективних досліджень, рішення щодо подальшої долі більшості об'єктів приватизації, включаючи багатотраждальний ОПЗ, буде прийматися після того, як країна пройде через чистилище виборів.

Яна СТАДІЛЬНА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Інспектора ДАІ побили на посту

До лікарні 35-річний прапорщик потрапив із забитим обличчям, рубаною раною голови, відкритою черепно-мозковою травмою та струсом головного мозку.

Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУ МВС України в Дніпропетровській області, вночі він ніс із своїм 25-річним колегою службу на перехресті вулиць Героїв Сталінграда та імені 152-ї дивізії у Дніпропетровську і за порушення правил

дорожнього руху зупинив маршрутне таксі. Поки інспектор складав протокол, із салону автомобіля вийшли троє п'яних молодиків і заходилися бити працівника міліції. Один із них ударив інспектора пляшкою з пивом по голові. Двох 22-річних хлопців міліція затримала, третього співучасника нападу шукають.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Дніпропетровська область.

Благодійники допоможуть дітям з вадами зору

Майже 157 тис. грн. становить благодійний внесок прикарпатців для допомоги дітям, що мають вади зору.

Збір коштів проводився в рамках щорічної всеукраїнської акції «Почуйте всі!», організованої всеукраїнським благодійним фондом «Серце до серця» за участю Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту. Загалом під час цієї акції в Україні

зібрано 2,7 млн. грн. До акції були залучені волонтери — члени молодіжних і дитячих громадських організацій, учні загальноосвітніх навчальних закладів, працівники мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, охорони здоров'я, культури тощо.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

У миколаївському музеї «Суднобудування і флот» відкрилася нова експозиція, присвячена космічним кораблям. Головний її герой — земляк миколаївців, льотчик-космонавт, Герой Росії Юрій Павлович Гідзенко (на фото в центрі), який тричі побував у космосі.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Злодії зазіхають на худобу

З початку року на Хмельниччині відбулося стрімке зростання крадіжок. За даними прокуратури, їх кількість збільшилась на 64 відсотки, що є одним з найбільших показників по країні. Особливо це відчували мешканці сіл, де майже вдвічі частіше почали викрадати худобу. Однак протидіяти цьому, на переконання прокурора області, у цілій низці районів правоохоронці не в силах. Канали збуту м'яса практично не викриваються, а це створює умови для злочинної діяльності. При цьому майже кожен п'ятий злочин скоюють особи, котрі раніше вже були судимі.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Приїзду Лукашенка раді

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Сьогодні очільники обох держав, за інформацією МЗС, планують відвідати Івано-Франківськ. В епіцентрі «свинячого грипу» Лукашенко передасть гуманітарну допомогу. Деякі політологи називають візит «історичним», пам'ятаючи події весни 2005 року, коли лідери США і України Джордж Буш і Віктор Ющенко підписали досить жорстку декларацію про просування демократії на Кубі та у Білорусі. У відповідь Олександр Лукашенко критикував українську владу. Оцінюючи нинішні відносини між Україною та Білоруссю, відносна більшість українців (41,9 відсотка) називають їх добрими. Менш як третина опи-

таних вважають нестабільними, і лише 5,7 відсотка називають їх поганими, свідчать дані соціологічного дослідження Центру Разумкова, проведеного напередодні візиту Президента Білорусі Олександра Лукашенка до України. За оцінками респондентів, в Україні переважає позитивне, доброзичливе ставлення до білорусів (70 відсотків). Лише 2,4 відсотка опитаних вважають, що це ставлення — негативне чи критичне. Очікування громадян від візиту в Україну Президента Білорусі є загалом позитивні. Водночас тільки 17 відсотків респондентів вважають, що візит якісно поліпшить весь комплекс двосторонніх відносин, а 44,3 відсотка очікують пози-

тивних змін в окремих сферах співробітництва. Оцінюючи своє ставлення до Президента сусід-

ньої держави, більше половини громадян України (56,8 відсотка) назвала його позитивним.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

За пальне платили фальшивими доларами

У Снятинському районі, що на Прикарпатті, затримано зловмисників, які збували фальшиві гроші. Один із операторів автозаправної станції повідомив ДАІ, що водій автомобіля «Хюндай» шойно розрахувався за пальне підробленою 100-доларовою купюрою. Мільйонери одразу вирушили навздогін машини, номерні знаки якої запам'ятав працівник АЗС. Водій на вимогу правоохоронців не реагував, тож автомобіль змусили зупинитися. Затримані — водій та пасажир — виявилися мешканцями Рівного. Намагаючись позбути-

ся речових доказів, вони викинули фальшивки на узбіччя дороги. П'ять купюр було виявлено поблизу машини, а 16 — за кілька десятків метрів від місця її зупинки. Як стверджують фахівці, вилучені купюри є досить вдалою підробкою, яку важко відрізнити візуально від оригінальних грошей. З'ясувалося, що того вечора підозрюваний 28-річний чоловік встиг збути щонайменше три фальшиві банкноти на автозаправках у Коломийському та Снятинському районах. Як повідомили в ЦГЗ УМВС в області, нара-

зі правоохоронці з'ясовують походження підробок, а також інші місця їх ймовірної реалізації. Проти затриманого мешканця Рівного порушено кримінальну справу за збут підробленої іноземної валюти. Крім того, йому інкримінують вчинення злочину, пов'язаного з незаконним зберіганням холодної зброї: під час огляду іномарки правоохоронці вилучили штик-ніж.

Дарина НАЗАРЧУК. Івано-Франківська область.

З миру по гривні — на «ЕКСПО»

Старовинний Кам'янець-Подільський разом із Києвом представлятиме нашу державу на міжнародній виставці «ЕКСПО—2010», що має відбутися в Китаї наступного року. «ЕКСПО» проходить раз на п'ять років, упродовж шести місяців діяльності виставку відвідує від 70 до 120 мільйонів людей. На наступну вже акредитувалося півтори тисячі засобів масової інформації. З держбюджету на організацію та проведення української презентації виділено понад шість мільйонів гривень. Однак ці кошти використовуються централізовано, а громада стотисячного міста нині намагається зібрати гроші, щоб гідно представити Кам'янець і регіон як унікальний туристичний центр. З міської казни виділили 50 тисяч гривень, зголосилися допомогти підприємці Василь Полуботків, Анатолій Ковальський, Оксана Дарчук, Сергій Українець. Відкрили й спеціальний рахунок для всіх, хто бажає внести свою частку, аби місто не втратило шанс презентувати себе на престижній виставці.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

ФОТОФАКТ

У Краснода-рі до мону-мента зем-лячці Кларі Лучко пок-лала квіти делегація з Полтави на чолі з місь-ким голо-вою Андрі-єм Матков-ським.

Фото Віталія СКОБЕЛЬСЬКОГО.

Лісабонський договір зробить Європу єдиною державою?

Євросоюз повинен найближчим часом провести саміт у зв'язку з завершенням ратифікації Лісабонського договору. Про це заявив прем'єр-міністр Швеції Фредерік Рейнфельдт, чия країна нині го-ловує в ЄС.

Нагадаємо, днями президент Чехії Вацлав Клаус підписав Лісабонський договір про реформи керівних структур Євросоюзу. Він став останнім із глав держав-членів ЄС, котрі офіційно схвалили цей документ. Водночас, повідомляючи про завершення ратифікації, Клаус заявив, що з цього моменту Чехія перестав бути суверенною державою. На його думку, Лісабонський договір дає надто великі повноваження європейській владі — на шкоду владі національній.

Прага до останнього відкладала підписання документа й використовувала відстрочку для того, щоб домогтися пільгових умов у виконанні договору. Зокрема, Вацлав Клаус вимагав надати можливість його країні не виконувати Хартію про фундаментальні права, котра набуде чинності разом із договором. Річ у тім, що Прага побоюється майново-правових претензій з боку судетських німців, яких після Другої світової війни виселили з Чехословаччини: хартія дає постраждалим і їхнім нащадкам право домагатися компенсацій від нинішньої чеської влади. На останньому саміті Євросоюзу в Брюсселі лідери країн-членів ЄС погодилися з цією вимогою, і тепер влада Євросоюзу має намір зробити все, щоб договір набув чинності до кінця року.

Які ж реформи передбачає Лісабонський договір? Насамперед, у ЄС буде створено нові центри влади — довгострокові пости президента Європейської Ради й Верховного представника з питань зовнішньої політики. Лісабонський договір збільшує число галузей, у яких Європарламент матиме вирішальне право голо-су, зокрема агросектор, юстиція та координація робо-ти поліцейських структур. Крім того, договір розши-рює і право голосу самих європейців: так, будь-яка їх-ня ініціатива, під якою підпишеться не менше мільйона громадян, зобов'яже Єврокомісію прийняти офіційне рішення з цього питання.

Ще одна серйозна новація — можливість для будь-якої країни ЄС вийти зі складу Євросоюзу. Умови виходу, щоправда, не уточнюються: тому в разі виник-нення такої ситуації питання має бути погоджене між усіма країнами-члеми, повідомляє «Євроньюз».

Водночас, говорячи про Лісабонський договір, не можна забувати й того факту, що його ратифікація стала результатом численних компромісів. Кожна країна, перед тим як поставити підпис під цим доку-ментом, намагалася виторгувати для себе привілеї. Так, наприклад, Польща та Великобританія наполяг-ли на тому, що коли європейське законодавство супе-речитиме національному, то діятимуть національні закони. Ірландія, яка лише на другому референдумі ратифікувала цей договір, домоглася обіцянки, що ЄС не втручатиметься у внутрішні справи країни, зокрема у політику щодо абортів, та шануватиме во-єнний нейтралітет. Це лише кілька прикладів. Тому наскільки ефективним буде цей Лісабонський дого-вір, передбачити складно.

Тетяна ПАСОВА.

► АВСТРІЯ

Ціна барелі нафти підвищилася до 77,6 долара

Станом на 4 листопада ціна барелі нафти ОПЕК підвищи-лася на 2,07 долара і станови-ла 77,6 долара проти 75,53 на 3 листопада. Рекорд ціни «нафтового кошика» було встановлено 3 липня 2008 ро-ку — 140,73 долара за барель. Середня ціна за підсумками 2008 року була 94,45 долара за барель. У жовтні 2009 року се-редня ціна барелі нафти ОПЕК становила 72,67 долара.

► РОСІЯ

Удвічі збільшить фінансування кіноіндустрії

В 2010 році Міністерство культури РФ виділить кінема-тографу 4,9 млрд. руб. Це майже вдвічі більше, ніж цьо-горіч. Міністр культури Олек-сандр Авдєєв виступив з допо-віддю на засіданні урядової ради з розвитку вітчизняної кінематографії. За його слова-ми, значна частина коштів бу-де виділена на запуск аніма-ційних, авторських, дитячих і повнометражних документаль-них фільмів. Майже 4,2 млрд. руб. піде на виробництво й прокат фільмів і 800 млн. руб. — на проведення кінозаходів у Росії й за кордоном.

► ЧЕХІЯ

Переживає стрибок безробіття

У третьому кварталі поточ-ного року рівень безробіття в Чехії становив 7,4%. А рівно рік тому осіб, що не мали постійного джерела доходів, було на три з гаком відсотка менше. Як передає «Радіо Прага», співробітники голо-вної статистичної установи кра-їни зафіксували найрізкіший стрибок рівня безробіття з 1993 року.

► ГРЕЦІЯ

Страйк у порту

Найбільший вантажний порт Греції в Піреї оголосив новий чотириденний страйк у зв'язку із продажем термінала китайському операторові «Коско». Учасники акції заяв-ляють, що угода з китайською компанією, укладена в 2008 році, призведе до звільнень. Вони вимагають відкласти прихід «Коско», що мав відбу-тися цього тижня, на два мі-сяці. Умовою початку перего-ворів профспілка вважає обі-цянку нових роботодавців не проводити звільнення в май-бутньому. Працівники вже страйкували з цього приводу протягом 17 днів у жовтні, що призвело до чималих збитків для порту й торговельних пос-тачальників у країні.

► КОЛУМБІЯ

А Куба проти

Фідель Кастро назвав «нав'язаним колумбійському народу ганебним військовим пактом» договір про співробіт-ництво в галузі оборони й без-пеки, підписаний наприкінці минулого тижня Боготою й Вашингтоном, повідомляють латиноамериканські ЗМІ. Цей документ, розрахований на де-сять років, дозволяє амери-канським військовим викорис-товувати сім повітряних і мор-ських баз, розташованих на колумбійській території.

Начальник Держінспекції з контролю за якістю лікарських препаратів в Одеській області Василь Фесенко потрапив до лікарні з ножовими пораненнями, завданими невідомою особою

Міжнародний валютний фонд вважає, що підвищення соцстандартів спровокує інфляцію й скорочення держслужбовців, заявила в інтерв'ю *IMF Survey online* голова місії МВФ в Україні Джейла ПАЗАРБАЗІОГЛУ

ПОДРОБИЦІ

► ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Під загрозою космічне замовлення

ВАТ «Вуглецевий композит», розташоване на території ВАТ «Український графіт», заборгувало останньому близько 3 мільйонів гривень за оренду, розповів на нараді перший заступник голови Запорізької ОДА Олександр Бережний.

Господарі погрожують виставити боржників за прохідну і звернулися до господарського суду із позовом. Тепер на всі рахунки «Вуглецевого композиту» накладено арешт. А йдеться про долю стратегічного підприємства, що бере участь у виконанні міжурядових угод із запуску космічних кораблів. Зокрема, рішення господарського суду заблокувало виконання договірних зобов'язань з поставки вуглецевих композитів для ДП «КБ «Південне», де складають космічні ракети «Циклон-4» і «Циклон-2010».

У травні ОДА вже рекомендувала керівникам обох ВАТ розробити прийнятний план реструктуризації боргу за оренду. Проте вони так і не домовилися. Більше того, з липня на підприємстві зупинено виробництво. А 24 жовтня «Вуглецевий композит» узагалі від'єднав енергопостачання через борг у 24 тис. гривень за спожиту електроенергію.

— Усі розуміють, що підприємство має перспективу і може успішно працювати, — сказав Олександр Бережний. — Але ситуацію завів у безвихідь конфлікт інтересів людей, які стоять за акціонерними товариствами «Український графіт» та «Вуглецевий композит».

Регіональне відділення ФДМУ пропонує, а обласна виконавча влада підтримує рішення повернутися до конфліктуючих сторін з метою розробити план погашення заборгованості і запустити спеціальне виробництво, щоб завод виконав замовлення і розрахувався з колективом у заробітній платі. Надалі влада ініціюватиме повернення ВАТ «Вуглецевий композит» у державну власність.

Микола МАНЬКО.

Київський університет імені Бориса Грінченка створює музейну експозицію, присвячену життю і діяльності видатного діяча України Б.Д. Грінченка. Будемо вдячні всім, хто надасть посильну допомогу у створенні експозиції (книжки, письмове та шкільне приладдя, предмети побуту української інтелігенції, які передають дух епохи Бориса Грінченка кінця XIX — початку XX століття).

Звертатися за телефонами: 050 814 48 09 (НДІ Грінченківства), 272 15 83 (науково-методичний центр досліджень, наукових проектів та програм). Надсилайте листи на e-mail: nmc.nd@kmpu.edu.ua

Заради духовності, моральності та здоров'я країни

23 жовтня у Верховній Раді було зареєстровано створення міжфракційної групи «За духовність, моральність та здоров'я України», до якої ввійшли представники всіх депутатських фракцій.

У гонитві за свободою світ забуває Божі заповіді

Нині переважна більшість політиків та економістів постійно твердять про економічну та фінансову кризу, про її причини та наслідки для суспільства. І лише дуже небагато аналітиків кажуть про те, що першоджерелом будь-якої кризи в суспільстві — фінансової чи управлінської — є криза моралі, глибока криза духовності. Саме це, на мій погляд, спіткало нашу планету. Люди перестали орієнтуватися на головні цінності, на яких базується розвиток будь-якого суспільства, кожного міста й села, кожної родини, а почали займатися винятково накопиченням і тим, щоб споживати, споживати і споживати.

На жаль, ця тенденція простежується і в Україні. Нас спіткала доля багатьох країн з молодію демократією, де в гонитві за свободою слова, свободою думки глибинні духовні цінності, християнські засади, які завжди були притаманні нашому народові, не стали визначальними, безальтернативними, а лише розглядаються як один із поглядів на життя. Світогляд людей, підхід до життя хибні, вони здебільшого зорієнтовані на другорядні цінності, на зовнішні умови життя. У нас втрачено авторитет сім'ї як такої, шороку зростає кількість розлучень, нав'язуються цінності одностатевих шлюбів тощо. Окрім цього, страшна статистика стосовно наркоманії, кількості абортів, суїцидів серед молоді та людей середнього віку. Ми міцно утримуємо пальму першості в Європі із захворюваності на СНІД. Такі сумні статистичні дані свідчать насамперед про глибоку морально-духовну кризу, яка нині спостерігається в українському суспільстві, про те, що наші діти зростають, не маючи моральних та суспільно значимих орієнтирів. Як наслідок, експерти констатують, що Україна посіла за показниками дитячої алкоголізму перше місце у світі. І ще одна сумна новина: в серпні-вересні за результатами аналітичних досліджень Україна стала одним із лідерів країн—виробників та розповсюджувачів дитячої порнографії в Інтернеті.

Дитяча порнографія — злочинне явище, що мігрує світом. У середині 90-х років воно з'явилося у країнах Бенілюксу. Це стало своєрідним виявом псевдосвободи слова, псевдодемократії, що притаманні нинішньому європейському суспільству. Однак європейські парламентарії на вимогу правоохоронців спромоглися все-таки прийняти жорстке законодавство для Євросоюзу, поліція почала заарештовувати й засуджувати на тривалі терміни тих, хто виробляв і розповсюджував цю ганебну продукцію. У деяких європейських країнах навіть прийняли закони стосовно хімічної кастрації таких злочинців. Подібні норми призвели до того, що кількість цих злочинців в Європі істотно зменшилась і ця злочинність мігрувала до країн Південно-Східної Азії — туди, де на той час взагалі були відсутні законодавчі норми щодо цього. І почалося втягування дітей у цей хахликий бізнес там. Наприкінці 1990-х — на початку 2000-х років Інтернет заповнили знімки та відеофайли з дітьми з Філіппін, Малайзії, Таїланду, Кореї та Китаю. Декілька років знадобилося правоохоронним органам та парламентаріям цих країн для того, щоб відняти інструменти для боротьби з цим явищем. І в більшості цих держав на початку століття було прийнято дуже суворі законодавчі норми щодо цього. Наприклад, в Китаї та Кореї введено смертну кару за виготовлення та розповсюдження порнографічної продукції за участю дітей і здійснення сексуального насильства над ними. Ділки від цього хахливого бізнесу швидко зреагували на такі заходи й почали спрямовувати свої зусилля в країни колишнього соціалістичного табору, в яких подібне законодавство взагалі було відсутнє. І з другої половини 2000-х років ми почали констатувати, що ця злочинність перепозла до Болгарії, Румунії, Білорусі, Росії і, на жаль, до України.

Обмежити доступ до брудної інформації

За останні два роки Україна серед цих країн вирвалася в сумні лідери, і це питання почали активно обговорювати й

аналізувати у вітчизняних експертних колах. Рік тому декілька депутатів, серед яких я і мої колеги, почали розробляти відповідний законопроект, вивчаючи зарубіжний досвід та законодавство. Ми провели декілька «круглих столів» з інтернет-провайдерів, журналістами, відповідними підрозділами Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, Генеральної прокуратури. Підсумком стало те, що у травні цього року ми подали до Верховної Ради законопроект №3271, який урахував висловлені під час цих обговорень побажання та рекомендації і зарубіжний досвід.

І ось нарешті 22 жовтня парламент у першому читанні прийняв законопроект №3271 стосовно протидії розповсюдженню дитячої порнографії як ганебного для українського суспільства явища. Законопроект, зокрема, визначає взагалі поняття продукції порнографічного характеру, створеної за участю дитини, а також встановлює відповідальність і зобов'язання інтернет-провайдерів з відключення незаконних контентів та життєвих заходів на вимогу правоохоронних органів стосовно обмеження доступу до тієї чи іншої протизаконної інформації. Запропоновано також внести зміни до статті 301-ї Кримінального кодексу України, в якій встановлюється кримінальна відповідальність за виготовлення та розповсюдження продукції порнографічного характеру, створеної за участю дитини, передбачається запровадити досить суворе покарання — до 10 років позбавлення волі. Готовність депутатського загалу внести зміни у Кримінальний кодекс ще раз засвідчила, наскільки важлива ця проблема для нашого суспільства, адже досі недолуге законодавство не давало змоги відповідно карати злочинців.

Об'єдналися заради оздоровлення суспільства

Треба зауважити, що протягом останнього року, хоча парламент був фактично бездіяльний, та, на диво, ініціативи, спрямовані на моральне й духовне оздоровлення українського суспільства, знаходили підтримку й об'єднували депутатський корпус. Це і законопроекти, спрямовані на збільшення акцизу на алкогольні і тютюнові вироби, що сприятиме зменшенню кількості курців та алкоголіків, це і цілком слушна ініціатива із заборони грального бізнесу, що стало серйозним кроком до оздоровлення нашого суспільства, адже ігрові автомати вже встановлювалися мало не в наших домівках, у школах та вузах. І ось останній промовистий приклад об'єднання заради оздоровлення нашого суспільства

— голосування законопроекту №3271. На його підтримку в першому читанні було віддано 404 голоси, що свідчить про те, що ніхто з народних депутатів не лишився осторонь цього голосування.

Така одностайність представників різних фракцій дала нам підставу для того, щоб ініціювати створення повноцінної міжфракційної депутатської групи, котра об'єднала б депутатів, яким не байдуже доля наших дітей та онуків, доля майбутнього країни — передусім доля наших моральних, етичних, духовних засад. Багато депутатів висловилися на підтримку об'єднання зусиль, спрямованих на очищення наших інформаційних потоків, а також на боротьбу з іншими соціальними негараздами. І вже 23 жовтня в парламенті було створено і зареєстровано міжфракційну депутатську групу «За духовність, моральність та здоров'я України». 67 парламентаріїв поставили свій підпис під заявою про створення цієї групи. З-поміж них 40 народних депутатів від фракції Блоку Юлії Тимошенко, серед яких відомі журналісти, діячі культури та лікарі — такі як Андрій Шевченко, Павло Мовчан, В'ячеслав Передерій; 15 представників фракції Партії регіонів, зокрема відомі спортсмени Равіль Сафіуллін, Олександр Волков, Ельбрус Тедеев, від фракції блоку «Наша Україна—Народна самооборона» — 5 депутатів, серед яких відомі політики, правоохоронці Владислав Касків, Олександр Бобильов та інші, від фракції Блоку Литвина — теж 5, зокрема голова Комітету з питань бюджетної політики Микола Деркач, а також 2 представники фракції Комуністичної партії.

Завданням нашої групи є об'єднання зусиль у двох напрямках. По-перше, ми маємо встановити чіткий законодавчий засліп всьому тому непотребу, який іде до нас і з Заходу, і зі Сходу, поставити засліп усього бруду в Інтернеті та телевізійному просторі, протидіяти дитячому алкоголізму, наркоманії, тютюнопалінню, суїцидам серед молоді, божевільній кількості абортів, особливо серед молодих жінок. А по-друге, маємо активно працювати над законопроектами, що сприятимуть як моральному, так і фізичному здоров'ю людей, молодого покоління, нормальному, гармонійному розвитку українського народу.

Щодо останнього, то наші експерти вже почали, зокрема, працювати над підготовкою законопроектів і підзаконних актів, що зобов'язують забудовників передбачати під час будівництва житлових будинків відведення певної кількості квадратних метрів під дитячі й підліткові клуби, центри. Щоб у кожному будинку чи групі будинків, що стоять поряд, обов'язково були спортивні, інтелектуальні клуби, можливо, бібліотеки, клуби юних екологів, шахово-шашкових клуби тощо. Друга наша ідея — це планування державної програми з фінансуванням із державного та місцевих бюджетів, спрямованої на встановлення в кожному мікрорайоні дитячих та спортивних майданчиків, щоб дозволяти дітям не було обмежено лише сидінням біля комп'ютера, щоб діти могли після школи, у вихідні активно відпочивати поблизу місця проживання. Також ми взяли до уваги ініціативу громадськості стосовно подолання дитячої безнадлядності. У деяких країнах та вже й у деяких містах України запроваджено норми стосовно недопущення перебування дітей у публічних місцях або на вулиці в пізню годину та передбачена відповідальність батьків і опікунів за те, що діти можуть ледь не цілодобово перебувати поза домівкою, зокрема в комп'ютерних залах, і фактично проводити своє життя неконтрольовано. Діти, що зростають без нагляду, не мають належного виховання, — це основа для подальших хвороб суспільства.

Отож дуже багато ініціатив, напрямів, які потребують опрацювання. Я радий, що парламентарії об'єдналися довкола цих ідей, і переконаний: питання захисту суспільної моралі, питання розвитку духовності й надалі об'єднуватимуть депутатів із різних фракцій — незалежно від політичних чи особистих уподобань.

Павло УНГУРЯН,
народний депутат України (фракція БЮТ),
голова міжфракційної депутатської групи
«За духовність, моральність
та здоров'я України».

Кому — хвороба, а кому — нажива

«Амізону, арбідолу, анаферону, афлубіну, оксолі- нової мазі, термометрів і масок немає» — таке оголошення висить на дверях однієї з аптек, що на вулиці Чорновола в Тернополі. Сама аптека за- чинена. Через дорогу — ще одна. Хоч працює, але цих препаратів немає й там. Відвідала ще кілька аптек. Всюди — та сама картина.

Це підтверджують спільні рейди працівників Держінспекції з контролю за цінами в Тернопільській області, управління економічного розвитку виконкому Тернопільської міської ради та управління державної служби боротьби з економічною злочинністю обласного управління МВС. Днями вони перевірили майже два десятки ап- течних закладів, але ніде не бу- ло переліку лікарських препа- ратів і виробів медичного при- значення, визначеного постано- вою Кабміну №1154 від 30 жов- тня цього року. У продажу — лише шприци об'ємом 5 мл, рукавички, марля та окремі препарати. Майже всюди — за завищеними цінами. Скажімо, аптека ТОВ «Скайлайн» прода- вала упаковку азитроміцину за ціною 36 грн. 50 коп., аптека ТОВ «Медицинний центр «Борис» — той само препарат за ціною 34,50 за граничної — 29,45. Амізон у комунальній аптеці №159 коштував 17,30 замість

15,00. Аптека ТОВ «Україн- ський регіональний фонд на- родної медицини» реалізовува- ла азитроміцин за ціною 33 грн. 44 коп. за граничної — 29,45. І таких прикладів вистачає. Практично в усіх перевірених аптеках були завищені ціни на марлю, гумові рукавички і на- вить шприци. Подекуди ціна ру- кавичок була завищена майже втричі, марлі — у півтора-два рази, 10—20 копійок «накида- ли» і на шприци. Задля справедливості треба сказати, що епідемією для під- няття цін скористалися не ли- ше фармацевти на місцях, а й виробники. Завищило оптово- відпускні ціни ТОВ «ВВС ЛТД» (м. Львів), яке відпускало амі- зон по 12,02 замість 10,87, ок- солінову мазь — по 6,64 замість 6,16. ПрАТ «Альба-Україна» (м. Бориспіль) на аскорбіновій кислоті «накрутило» 12 коп. Поки ліки дійдуть до спожива- ча, скільки ще знайдеться охо- чих додати свої націнки. Мо-

ніторять цінову ситуацію по- датківці та працівники пред- ставництва в області Антимо- нопольного комітету. І вони виявляють факти невинуват- ного підвищення цін у супереч- вимогам урядової постанови. І все-таки, чи можна при- боркати ціни на ліки? На думку начальника Держінспекції з контролю за цінами у Терно- пільській області Галини Хри- стофорової, слід запровадити державне регулювання цін при виробництві лікарських засобів та виробів медичного призначення шляхом встановлення граничного рівня рентабель- ності. Має бути спеціалізована накладна на відпуск лікарських засобів, у якій передбачити обов'язкове зазначення зни- жок, наданих дистриб'юторам відповідно до фактичних цін продажу виробником. Спеціалі- зовану накладну пропонується запровадити і для імпортерів медичних препаратів. Тут також нема нічого складного: у накладній слід відображати фактичну митну вартість, за якою дистриб'ютори придбали ліки. Держава мала б регулюва- ти ціни і на лікарські засоби та вироби медичного призначен- ня, оптово-відпускна ціна яких нижча від 12 гривень за упаков- ку, адже вони є найбільш вжи- ваними соціально незахищени- ми верствами населення. Є

низка інших пропозицій щодо того, як здешевити препарати. Оскільки потрібних лікар- ських засобів в аптеках днем з вогнем не знайти, люди почали звертатися до народних мето- дів. Але й тут піднялася цінова планка. Лимони як на ринку, так і в деяких супермаркетах протягом тижня подорожчали майже удвічі, на 3—5 гривень — інші цитрусові, на 5—10 гри- вень більше доводиться плати- ти за кілограм часнику, підня- лися в ціні морква, цибуля. На- вить за пучок калини бабусі правлять 7—10 гривень. «Я вже не буду так легковажити, — сказала мені молода мама, мар- но оббігаючи чимало аптек. — Запасатимусь необхідними лі- ками ще влітку, робитиму до- машні заготівлі з калини, мали- ни, смородини. Нема на кого надіятись». Наразі ситуація із захворю- ваннями на ГРВІ та грип на Тернопільщині дещо стабілізу- валася. Зменшується кількість хворих, які звертаються по лі- карську допомогу, менше вик- ликів «швидкої». Кількість важ- ких хворих, у тому числі вагіт- них, пішла на спад. Водночас надходить підтвердження вірусу H1N1 і в інших померлих від пневмонії. Отож навряд чи вар- то розслаблятися. Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область.

ХРОНІКА ГРИПУЮЧОЇ КРАЇНИ

Чиновники приборкують епідемію та недостовірну інформацію

Київський міський голова Леонід Черновецький звернувся до Прем'єр-міністра України з проханням дати доручення головному держав- ному санітарному лікарєві України про оголо- шення карантину в Києві. Мовляв, кількість хворих на гострі респіраторні вірусні інфекції невпинно зростає, що свідчить про неблагопо- лучну епідемічну ситуацію. Тим часом у столичних аптеках так і не з'я- вилися захисні маски та противірусні препара- ти. Зате пов'язки вже можна придбати просто на вулиці. Молоді люди торгують дефіцитом біля деяких станцій київського метро. Однак цей товар у них не по півтори гривні, як реко- мендує Кабмін, а по шість. І він усе одно має попит. Бо кияни налякані: інформації про епі- демію багато, а ось що правда, а що ні — ро- зібратися важко.

Невідомі особи на підроблених бланках Го- ловного управління охорони здоров'я та ме- дичного забезпечення КМДА розповсюджу- ють у столиці недостовірну інформацію про виявлення випадків захворювання легеневою чумою. Про це заявив перший заступник го- лови КМДА Ірена Кільчицька. Вона запевняє, що «будь-яка інформація стосовно виявлення легеневої чуми або будь-якої іншої рідкісної інфекції не відповідає дійсності». Спростовує чутки про легеневу чуму і заступник голов- ного санітарного лікаря МОЗ України Людмила Мухарська.

Свій рецепт боротьби з недостовірною ін- формацією знайшов міністр охорони здоров'я Василь Князевич. Він сформував групу із двадцяти медичних експертів, які через засоби масової інформації будуть розповідати насе- ленню, що відбувається, й рекомендувати, як поводитись під час епідемії. Отже, ці рупори МОЗу надаватимуть офіційну інформацію, якій не всі співгромадяни вже довіряють. Тим часом західні області країни почина- ють потроху вільніше дихати, епідемія йде на спад. В Івано-Франківській області з'явилися ознаки стабілізації ситуації. Про це на брифін- гу повідомила заступник начальника обласно- го управління охорони здоров'я Зоя Ціхонь, сповіщає наш власний кореспондент Дарина НАЗАРЧУК. Це, зокрема, стосується міст Іва- но-Франківська, Калуша, Яремчі, а також Ка- луського, Снятинського, Коломийського, Вер- ховинського та Косівського районів. Протягом доби з реанімаційних відділень Івано-Фран- ківської області виписалося і переведено до ін- ших відділень 23 хворих. — За минулу добу в Івано-Франківській об- ласті зареєстровано 2600 хворих на грип і ГРВІ, тоді як за позаминулу добу — 9900 осіб, — повідомила пані Ціхонь. — Нових леталь- них випадків немає. Нагадаємо, що на вчорашній ранок на Прикарпатті від ускладнень грипу — вірусної пневмонії померло 15 чоловік. Наразі у тяжко- му стані перебуває шість хворих. А загалом у реанімації продовжують перебувати більш як півсотні прикарпатців. В обласному центрі зникає паніка серед на- селення. В аптечній мережі з'являються від- сутні раніше медикаменти. В області налаго- дили пошиття марлевих пов'язок. Надійшла достатня кількість препарату таміфлю. За сло-

вами голови облдержадміністрації Миколи Палійчука, його вистачить лікарням на місяць. Проте Зоя Ціхонь повідомила, що медицину області, зокрема обласну санепідстанцію, зараз посилено перевіряє прокуратура області. А на Львівщині як перший серйозний успіх у боротьбі з епідемією грипу А/H1N1 лікарі наводять приклад, коли хворого переведено зі штучної вентиляції легень на нормальне ди- хання, чого раніше не вдавалося зробити, по- відомляє наш львівський кореспондент Ірина ЄГОРОВА. Також вчасно відправлена з Яво- рова у Львів на спеціалізоване лікування вагіт- на жінка, в якій після грипу розвинулася пнев- монія, народила здорову дитину. Породілля

ФОТОФАКТ

Харківська фабрика театрального рекві- зиту цими днями різко змінила напрям — тепер тут масово шийють марлеві пов'яз- ки, а основними замовниками підприєм- ства стали метрополітен, управління Пів- денної залізниці, інші установи міста. Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

почуває себе непогано. Кількість препарату тамі- флю зараз перевищує найближчі потреби області. Однак спеціалісти твердять, що розслабля- тись ще рано. Адже коли у Львові ситуація де- шо стабілізувалася, то в районних містечках роботи для лікарів вистачає. Залишаються ви-

сокими показники захворюваності в містах Броди, Городок, Дрогобич, Червоноград, Пус- томити, Стрий, Яворів. Як повідомила заступ- ник головного лікаря Яворівської центральної районної лікарні Оксана Северин, у Яворів- ському районі зросла кількість вагітних жінок, що захворіли на грип та ГРВІ. У стаціонар, де вже перебуває восьмеро майбутніх матерів, у- продовж минулої доби привезли ще 13 жінок. Загалом упродовж останньої доби госпіталізо- вано 41 яворівця з ГРВІ та грипом, у тому чис- лі — 26 дітей. Триває у карантинних регіонах і активна профілактика грипу. Так, водії 212 міських маршруток у Кам'ян- ці-Подільському на вимогу влади не лише на- діли захисні маски, а й на кінцевих зупинках проводять вологе прибирання і дезинфікують салони мікроавтобусів з метою захистити від інфекції пасажирів. Централізоване постачан- ня і розповсюдження дезінфікуючих мийних засобів доручено комунальній аптеці. Щоправда, 35 перевізників уже встигли захво- рити, а тому транспортна служба часто переки- дає транспортні засоби на ті маршрути, де не- ма кому обслужити населення, розповідає наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА. Тим часом епідемія рветься у центр та на схід країни, і лікарі роблять усе можливе, щоб мінімізувати наслідки можливої хвороби. Другий смертельний випадок від пневмонії зафіксовано на Вінниччині. У Томашпільській районній лікарні померла 22-річна вагітна жінка, в якій через два місяці мала народити- ся перша дитина. До лікарні майбутня мати звернулася тільки на п'ятий день після появи симптомів застуди. Врятувати її життя не вда- лося. Молода жінка померла наступного дня після госпіталізації. В історії хвороби записано діагноз: грип, ускладнений двобічною пневмо- нією. Перший випадок смерті через захворюван- ня на двобічну пневмонію також зафіксовано у цьому самому лікарняному закладі. Життя 26-річної жінки обірвалося на п'ятий день лі- кування. Щоправда, спершу її госпіталізували до дільничної лікарні. У район доставили піс- ля погіршення стану здоров'я. Станом на ранок п'ятого листопада Він- ниччина уже перейшла епідемічний поріг захворювання на грип та гостру вірусну респі- раторну інфекцію. Занедужало майже 14 тисяч жителів регіону, з них більше шести тисяч — діти, 65 — вагітні жінки, розповідає Віктор СКРИПНИК. А на ринках Сімферополя маски та препарат таміфлю вже продають із-під поли. Про це на нараді у кримській столиці заявив начальник управління охорони здоров'я міської ради Сергій Івашенко. Чиновник відзначив, що, за його даними, таміфлю на ринках продається за ціною від тисячі до 4 тисяч гривень. «Я не розумію, звідки він узявся на ринку. В апте- ках, у роздрібній торгівлі його немає», — ска- зав начальник управління. Щодо інших засобів та препаратів, то коли в аптеках маска коштує одну гривню, на рин- ку її продають по 25, повідомляє наш кримський кореспондент Георгій ВЕРВЕС.

На противників вакцинації заведуть кримінальні справи

Нас знову запрошують на щеплення. По-хорошому У розпал офіційно оголошеної в Україні епідемії «свинячого гри- пу» знову заговорили про рятівну силу вакцинації. Реклама цього способу захисту від усіх вірус- них інфекцій іде на найвищому рівні. І якось уже дуже слабо на цьому тлі звучать застереження лікарів, що робити щеплення під час розгуду захворюваності не тільки пізно, а й небезпечно.

Тим часом Всесвітня організа- ція охорони здоров'я вважає, що зниження захворюваності на грип у нашій країні варто очікувати після масової вакцинації населен- ня. Незважаючи на те, що міністр охорони здоров'я Василь Князе- вич припускає, що антивак- цинаційна кампанія, що була про- ведена, не виключає сьогодинш- нього розвитку подій, і звертаєть- ся до Генерального прокурора Ук- раїни із проханням порушити кримінальну справу проти тих, хто в ній брав участь, дозволимо собі нагадати таке. Саме ВООЗ була однією з ініціаторів проведення додаткової обов'язкової кампанії щеплення проти кору серед насе- лення у віці 16—29 років і надава- ла вакцину для цієї акції, що про- валилася в Україні після смерті одинадцятикласника із Краматор- ська. З того моменту довіру людей до вакцинації було підірвано.

І все-таки керівник бюро ВООЗ в Україні Ігор Поканевич у боротьбі з епідемією поряд з ка- рантинними заходами вважає за доцільне проведення негайної імунізації населення від «свинячо- го грипу». Щоправда, від чого го- штаму грипу її в Україні ще не- має, але, за словами представника ВООЗ, це не проблема. Мовляв, за доволі швидким механізмом її можуть завезти до країни. Водно- час пан Поканевич попередив, що на цю вакцину у світі існує серйозний попит.

Керівник бюро ВООЗ в Україні відзначив, за прогнозами організа- ції, яку він представляє, що у на- шій країні, як і в усьому світі, очі- кується три хвилі грипу А/H1N1: одна — нині, друга — навесні й третя — наступної осені. Посилаючись на прогнози на- ших медиків і консультантів Всесвітньої організації охорони здоров'я, «свинячим грипом», можливо, буде охоплено від 10 до 15 мільйонів українців, повідоми- ла голова Комітету Верховної Ра- ди з питань охорони здоров'я Те- тьяна Бахтеева.

А поки що вакцинація проти сезонного грипу в Україні триває, заявила перший заступник голов- ного санітарного лікаря України Людмила Мухарська. Однак, за її словами, у тих регіонах, де заре- єстровані епідемічні ускладнення, зокрема в західних регіонах, вак- цинація практично не відбуваєть- ся. В цей список входить і столи- ця, де наказом Управління охоро- ни здоров'я міста Києва вакцина- цію заборонено.

У регіонах, де ще не досягнуто епідемічних порогів, вакцинація проводиться у запланованому об- сязі. «Інша справа, що була запла- нована невелика кількість людей, які підлягають вакцинації, оскіль- ки вакцинація проводиться за ра- хунок місцевих бюджетів», — ска- зала Людмила Мухарська. Директор Українського центру грипу Олександр Гриневич теж рекомендує проводити вакцина- цію від сезонного грипу в регіо- нах, які ще не перейшли епідпо- рога. Ці рекомендації основані на відомостях, «що у людей, які хво- ріли на пандемічний грип у Мек- сичі й США й були щеплені від сезонного грипу, не спостерігало- ся жодних ускладнень і не було летальних випадків. Зважаючи на це, я настійно рекомендую про- водити вакцинацію від сезонного грипу», — зазначив О. Гриневич. Грип і гострі вірусні інфекції продовжують свій триумфальний хід по Україні. Точної дати окупа- ції того або іншого регіону краї- ни, поки що ще чистого від епі- демії, ніхто не називає. Однак ві- домо, що вакцинацію варто про- водити не пізніше, ніж хоча б за кілька тижнів до початку епідемії. Ольга ВІТЕР.

— Якщо рахунки будуть арештовані, припиниться робота каналу, робота промисловості, забезпечення водою всіх підприємств, за винятком тих, які використовують свої свердловини та обігові цикли. Повністю припиниться подача води, в тому числі і на котельні, і завершиться опалювальний сезон, — не приховує стурбованості голова Донецької обласної ради Анатолій БЛИЗНЮК

Зелений туризм підставляє плече

МІСЦЕВИЙ ДОСВІД

Лише дев'ять вакансій, поданих роботодавцями до центру зайнятості, — такий мізерний вибір сьогодні у безробітних найбільшого в Україні Кам'янець-Подільського району Хмельницької області. З початку року офіційно шукало роботу 1300 осіб. Однак порятунок є, не сумнівається директор установи Валерій Ковальчук. Центр влаштував навчання для 265 чоловік. Чи не найбільшу популярність мають тренінги з сільського зеленого туризму.

Хмельницький

Для того є неабиякі підстави. Жоден бізнес у регіоні не розвивається так активно, як зелений туризм. Ще два-три роки тому навіть термін «зелена оселя» був дивовижною, нині таких садиб майже шість десятків. Цікаво, що буквально за останні місяці зареєструвалося аж п'ять. Селяни побачили, що з самого початку цієї нової справи вони працюють виключно на себе самих. Якщо є невеликий стартовий капітал хоча б у вигляді добротного будинку — можна спробувати стати «зеленим» господарем.

Колись тих, хто починав нову справу, називали піонерами. У зеленому туризмі більше «піонерок». Оселі часто носять жіночі імена, командує у них жінки. Вони найчастіше опиняються «за бортом» ринку праці, от і пробують виборотися самотужки. Світлана Іванишена з села Сокіл працювала сироваром. Завод закрили. Залишилася вдома, за 25 кілометрів від райцентру, на припіні біля домашнього господарства. Рішення про нову справу приймали разом із сусідкою — Людмилою Сіркизюк, яка бібліотекаркою працює. Зарплата в

мали жінки. Перших гостей отримали, вступивши до районного кластеру сільського туризму. Виявляється, стомленим від міської суєти городянам саме це й потрібно: тиша, чисте повітря, родинне тепло та щедрість. «На ці 140 гривень з дворазовим харчуванням мені не так не приймали навіть у дуже дорогих готелях», — зізнався один із гостей, директор АЕС. «Люди втралили своє, національне, забули про свої джерела, — каже Людмила. — Коли я оповідаю їм легенди про

оцінка нашої праці. Як зайдете на сайт «Сільський зелений туризм», то почитайте відгуки про відпочинок у нас».

Виходячи з ситуації на ринку праці, фахівці прогнозують зростання кількості «зелених» осель у Кам'янець-Подільському районі. Найімовірніше, таке поживання пов'язане з тим, що поріг входження в ринок невисокий і не ви-

ЛИШЕ ЦИФРИ

Кількість любителів екологічного відпочинку в Україні на сьогодні перевищує мільйон осіб.

магає серйозної взаємодії з державними органами. «В області лише формується розуміння сільського зеленого туризму як специфічної форми відпочинку на селі з можливістю використання природного і культурного потенціалу регіону, — каже начальник відділу культури та туризму райдержадміністрації Алла Бец. — Його розвиток гальмує відсутність правової бази. Проект закону «Про сільський зелений туризм» було зареєстровано у Верховній Раді 12 квітня 2007 року. Парламенту того скликання вже не існує, а новоспеченим депутатам — не до туризму. Чинний Закон України «Про туризм» має низку недоліків, оскільки регулює діяльність загалом, не враховуючи особливостей деяких її сфер (зокрема, й зеленого туризму). Відтак, підтримки з боку держави нема. Було б добре дати селянам пільгові кредити під облаштування «зелених» осель. Насамперед потрібно проводити опалення, в районі лише третина сіл газифіковані. «Зелені» господарі не заробляють мільйони, їхні заробітки скромні, хоч і дають якусь надію на день завтрашній. Податків від господарів осель поки що не вимагають — це позитив, бо люди в селах не мають робочих місць роками. Хотілося б, щоб і сільські голови більше пропагували зелений туризм — це допоможе сільським громадам вижити».

Цікаво, що в сільських оселях почало відпочивати дедалі більше іноземців. Вони активно вивчають українську культуру, побут. І заздять нам. Адже в Україні ще є екологічно чиста їжа, вода, повітря. Навіть знамениті світові курорти не завжди можуть похвалитися усіма цими скарбами одразу. У 2009 році на підтримку туризму в районі було виділено 70 тисяч гривень, значну частину з яких було витрачено на рекламу. Тепер кожна оселя кластеру є в путівнику, нанесена на карту. З метою популяризації регіону оселі беруть участь у виставках, в тому числі й міжнародних (остання — XV ювілейна міжнародна виставка «UITT 2009: Україна — подорожі та туризм»). А ті, хто вже став на ноги, вчать новачків. Це і є отой їхній податок державі, про який їм, бува, закидають.

Віра ШПИЛЬОВА.

Фото автора.

ДО СЛОВА

Оселі «Калина» та «Веселка» увійшли до топ-сотні «зелених» садиб України. Хотілося б зауважити: крім здорового відпочинку туристи черпають у «зелених» господарів і їх секрети власної справи, досвід, оптимізм, навіть дух сімейного благополуччя. Так-так, зелений туризм може «потягнути» тільки повна, міцна родина. Спостерігаючи за успіхом односельчанок, юрист Дана Нарольська разом із чоловіком Олександром задумали й собі відкрити «притулок для туриста». Жінка саме перебувала в декретній відпустці, тож вирішила не гаяти часу, а взятися за облаштування хати, яку дістали в спадок від бабусі. «Сашко завжди подає ідею, починає, а доводити до кінця випадає мені, — розповідає Дана. — Він у нас шукач раритетів. Зібрав серйозну колекцію старожитностей. Саме ними прикрасили ми оселю. Багато меблів зробив він своїми руками. Улітку залучила до праці двох племінників, вони здібні, закінчили художню школу. І, знаєте, ця праця так захоплює, що зробивши одну клумбу чи оригінальну дерев'яну лавочку, хочеться творити ще і ще. Недавно купили ще одну стареньку хату — по сусідству з нашою. Ми ще й не встигли все задумане здійснити — а люди вже їдуть. Назвали оселю «Зелена миля», бо ж ми на самісінькому березі Дністра. Попит на такий відпочинок дедалі більше зростає. І я вже навіть подумую, чи не змінити професію. Я себе знайшла в зеленому туризмі».

бібліотеці не дуже... Їхні оселі — по сусідству, їхні родини дружать, чоловіки, наче змагаючись, вибудували на подвір'ях ошатні та просторі сучасні хати. Готують обидві майстерно, з вигадкою. Чим іще зацікавити гостей? Порадилися з чоловіками. І п'ять років тому взялися родини насаджувати троянди, мстити кам'яні доріжки, облаштовувати дерев'яні альтанки, мангал, басейн для дітей, гойдалки... У такому дворі й самому приємно жити. Сокіл — древнє село на Дністрі, тож і риболовля, і купання — неодмінний елемент відпочинку. Але все ж був таки острах: чи поїдуть туристи? То в Карпатах та Криму звикли відпочивати в приватному секторі, а Поділля поки що не таке розкручене, ду-

наш Сокіл, бачу, як радіють вони, наче бабусиній казці. А коли ввечері мій чоловік Василь береться за гармошку чи гітару, то гості й спати йти не хочуть».

«Звичайно, треба добре наробитися, — додає Світлана. — Бо ж люди в хаті, треба встати дуже раненько, попорати все своє господарство, а тоді ще й сніданок зготувати. Повірите, до вечора не чую ніг та рук. Але вже не можу по-іншому: це стало моїм життям. Головне для мене навіть не заробіток, а спілкування. Ми з нашими гостями дуже здружуємося, вони до нас знов і знов повертаються. Ми возимо їх у Хотин та Кам'янець, в Бакотський скельний монастир, у Кривчанську кришталеву печеру. А ще пропонуємо відвідати інші оселі в нашому районі, де є кінні прогулянки чи подорожі пароплавом по Дністру. Ми відчуваємо себе одним цілим із нашими колегами по кластеру «Оберіг». Конкуренції не боїмося, хочемо, щоб число «зелених» осель у районі множилось. Простору вистачить для всіх. А туристів стає дедалі більше. Напевне, це й

* ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! *

Комунальна «засуха»

ВАТ «Донецькобленерго» виграло судовий процес проти комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу». Тепер судові вивконавці намагаються стягнути із комунальників борг у 253 мільйони гривень. Арештовано кілька рахунків підприємств, які входять до структури «Води Донбасу». Обласна влада заявляє: якщо роботу комунальників паралізують, мешканці регіону і промислові підприємства залишаться без води.

Генеральний директор компанії Олександр Аліпов визнає: справді, заборгованість за електроенергію досягла майже 400 мільйонів гривень. Адже

Донецьк

компанія експлуатує канал Сіверський Донець — Донбас, який не знав реконструкції з 50-х років минулого століття. Усе обладнання зношене і мо-

рально застаріле. Тому в структурі собівартості електроенергії займає майже 80 відсотків. З другого боку, каже директор, з 2000 року держава заборгувала компанії майже ті само 400 мільйонів гривень — це недоплачена компенсація за різницю в тарифах (населення та комунальні водопостачальні підприємства споживають воду, дешевшу за собівартість, і державний бюджет компенсує «Воді Донбасу» різницю). Комунальники пропонують енергетики взаємозалік. Енергетики не згодні: в разі бартеру вони матимуть заплатити до бюджету податок на

Тече вода каламутна...

ПЕРЕВІРКИ

Як відомо, Івано-Франківщина найбільше із шести підтоплених областей постраждала від минулорічної повені. Відповідно й отримала для ліквідації наслідків стихії немалі гроші. Торік з державного бюджету Прикарпаттю було виділено 257 млн. 100 тис. грн., з яких профінансовано понад 220 млн. 435 тис. грн. Крім того, в область у повному обсязі надійшли субвенції з державного бюджету — 949 270 тис. грн. Матеріальну допомогу отримали понад 74,5 тис. громадян. Як зуміли прикарпатці розпорядитися тими грошима? Чи отримали допомогу ті, хто її справді потребував? Чи не спокусився хтось виловити для себе «золоту рибку» у тому грошовому потоці?

Перевірки додержання бюджетного законодавства, проведені органами прокуратури області, показали, що для когось повинь була й справді біда, а для когось, як кажуть, мама рідна. Як повідомила прес-секретар прокурора області Людмила Гласова, за фактами розкрадання бюджетних коштів порушено 35 кримінальних справ стосовно посадових осіб органів влади та місцевого самоврядування. Загальна сума вкрадених коштів за попередніми даними становить 9,8 млн. грн.

Лише протягом липня-вересня цього року органи прокуратури області за фактами неправомірного використання бюджетних коштів порушили 10 кримінальних справ. Зокрема, 27 серпня прокуратура області порушила кримінальну справу за фактом зловживання службовим становищем працівниками Рогатинської РДА та ТзОВ «Атомстроймеханізація» за ст. 364 ч. 2, 366 ч. 2 КК України. Їх звинувачують у тому, що склали та підписали акти з неправдивими даними, завищивши вартість та обсяги виконаних підрядних робіт з берегоукріплення лівого берега Дністра в с. Козари та обвалування дамби в с. Журавенко Рогатинського району. В результаті було безпідставно використано понад 313 тис. грн. бюджетних коштів. Наразі у справі проводиться досудове слідство. Подібний факт виявила і прокуратура Косівського району. 30 вересня цього року вона порушила кримінальну справу стосовно директора одного з товариств, який під час виконання відновних робіт у районі, зловживаючи службовим становищем, привласнив понад 470 тис. грн. бюджетних коштів.

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

Усього за результатами перевірок органи прокуратури Івано-Франківської області порушили 60 кримінальних справ, з яких 38 направлено до суду. До відповідальності притягнуто 459 осіб, відшкодовано 1,5 млн. грн. Складено сім протоколів про корупцію, після судового розгляду яких особи притягнуті до адміністративної відповідальності. Заявлено 86 позовів на суму 1 166 тис. грн. Припинено діяльність 326 пилорам та лісопереробних підприємств.

Перевірки також виявили факти незаконного призначення допомоги громадянам як потерпілим внаслідок стихії. Так, прокуратура Снятинського району 20 липня порушила кримінальну справу та проводить розслідування за фактом незаконної виплати допомоги в сумі майже 210 тис. грн. громадянину М. за ст. 364 ч. 2, 366 ч. 2 КК України.

* ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! *

Донбасу

прибуток. Конфлікт зайшов у глухий кут. Не виключено, що рахунки всіх 260 підприємств, які входять до компанії, будуть арештовані.

Підклав дров до багаття оприлюднених днями висновок Рахункової палати, яка заявила, що програма «Питна вода України на 2006—2020 рр.» на Донеччині не виконується. Показово, що на офіційному сайті відомства цю інформацію подано під заголовком «Комунальна «засуха» Донбасу, або Як довго ще жителі регіону питимуть воду за графіком?» Голова обласної ради визнає: 99 відсотків того, що написано у висновках Рахункової палати, — правда. Але причина «засухи» в тому,

що формування тарифів не відповідає ринковим методам.

«Обленерго дає електроенергію і вправі вимагати оплату, — каже керівник області. — Але вся область не відшкодовує повну вартість тарифів. Рівень платежів за електроенергію становить близько 70 відсотків. Це неправильно. Треба піднімати тарифи майже вдвічі, щоб забезпечити ці платежі. Хто буде це робити, тим більше напередодні виборів?» Анатолій Близнюк звинуватив Кабінет Міністрів у згортанні програм рекон-

НАША ДОВІДКА

Від Сіверського Донця до Донецька вода долає шлях у 132 кілометри, при цьому, згідно із рельєфом місцевості, піднімається насосами на висоту 260 метрів. Більшість насосів — 50-х років випуску. На південь області вода доставляється по водогонях — ще на 120 кілометрів. 50 відсотків споживачів області отримують воду за графіком (для порівняння: два роки тому по годинах відкривали крани 70 відсотків мешканців Донеччини).

Ліс рубають — біду накликають

Ліс — це ще одна спокуса для швидкого збагачення. Працівники прокуратури зіткнулися з фактами самовільних рубок, неналежної охорони лісових ресурсів з боку органів лісової охорони лісгосподарських підпри-

кодексу України на території Поберезької сільської ради у водоохоронній зоні річки Дністер незаконно вів видобуток піщано-гравійної суміші. За цим фактом 21 серпня 2009 р. стосовно підприємця порушено адміністративне провадження за ст. 59 КУпАП.

кодексу України на території Поберезької сільської ради у водоохоронній зоні річки Дністер незаконно вів видобуток піщано-гравійної суміші. За цим фактом 21 серпня 2009 р. стосовно підприємця порушено адміністративне провадження за ст. 59 КУпАП.

кодексу України на території Поберезької сільської ради у водоохоронній зоні річки Дністер незаконно вів видобуток піщано-гравійної суміші. За цим фактом 21 серпня 2009 р. стосовно підприємця порушено адміністративне провадження за ст. 59 КУпАП.

кодексу України на території Поберезької сільської ради у водоохоронній зоні річки Дністер незаконно вів видобуток піщано-гравійної суміші. За цим фактом 21 серпня 2009 р. стосовно підприємця порушено адміністративне провадження за ст. 59 КУпАП.

кодексу України на території Поберезької сільської ради у водоохоронній зоні річки Дністер незаконно вів видобуток піщано-гравійної суміші. За цим фактом 21 серпня 2009 р. стосовно підприємця порушено адміністративне провадження за ст. 59 КУпАП.

струкції комунального господарства в регіонах та невиконанні договору з Донецькою областю (підписаного тоді, коли Прем'єр-міністром був Віктор Янукович). Згідно із договором, одним із об'єктів, куди уряд пообіцяв спрямувати кошти, повинна була стати компанія «Вода Донбасу». Теперішній Кабмін не поспішає виконувати обіцянки попередників.

Голова облради переконаний: забезпечення водою індустріального регіону — загальнодержавна проблема. Адже лише в До-

ємств області, що негативно впливає на водорегульовально-захисну роль лісу. Зокрема, при проведенні Івано-Франківською міжрайонною природоохоронною прокуратурою перевірки на території Косівського РП «Райагроліс» встановлено, що службові особи цього підприємства в період з 10.10.08 р. по 15.12.08 р. не забезпечили належну охорону лісу Нижньоберезівського лісництва. У результаті незаконно вирубано 50 дерев різних порід, що спричинило збитки державним та громадським інтересам на суму 97 тис. грн. За цим фактом порушено кримінальну справу, триває досудове слідство. Також прокуратура Косівського району порушила кримінальну справу за фактом зловживання службовим становищем службовими особами Космацького лісництва ДП «Кутське лісове господарство», які під час проведення весняної ревізії свідомо не виявили незаконне вирубування лісу та умисно не відобразили його в акті перевірки. А було незаконно зрубано дерев на суму 230 тис. грн. У справі триває досудове слідство.

Підпільним пилорамам — червоне світло

Щодо законності діяльності пилорам та деревообробних підприємств органи прокуратури області порушили три кримінальні справи, які направлено до суду, внесли 10 приписів, 8 подань та винесли 231 постанову про порушення адміністративного провадження. Зі свого боку правоохоронні та контролюючі органи області теж перевіряють додержання вимог законодавства в діяльності пилорам та деревообробних підприємств і виявляють немало зловживань. Зокрема, органи податкової міліції області виявили 35 підпільних виробництв з переробки деревини. З незаконного обігу ними вилучено 1033 м. куб. лісоматеріалів на суму понад 1,6 млн. грн., складено 30 адміністративних протоколів за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 164 КУпАП, які направлено в суд. Органи пожежного нагляду теж направили до суду 95 адміністративних протоколів стосовно суб'єктів господарювання, що здійснюють розпилку деревини, винесли 75 постанов про припинення експлуатації пилорам. На нинішній час суд розглянув 85 адміністративних справ про порушення ст. 164 КУпАП, 85 осіб оштрафовано на загальну суму 24,4 тис. грн. та конфісковано 5 деревообробних верстатів. Санітарно-епідеміологічна служба до адміністративної відповідальності притягнула 333 особи на загальну суму 24,5 тис. грн., припинила діяльність 206 пилорам.

Стихія показала, хто є хто

Надійшло 357 звернень від жителів області щодо правомірності розподілу коштів потерпілим внаслідок повені, визначення категорії постраждалих від стихійного лиха. За період з 23.07.2008 року по 22.09.2009 року органи прокуратури Івано-Франківської області для відшкодування збитків, завданих доквіллю правопорушеннями в сфері земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища, пред'явили 86 позовних заяв.

Чи стане це уроком для інших, покаже час. **Дарина НАЗАРЧУК.**
Фото з архіву автора.

* ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! *

нецькій області комунальне підприємство забезпечує також і роботу каналу. За словами Олександра Аліпова, це все впливає на собівартість кубометра води: «Ми з вами платимо за те, щоб подати воду до маловодного регіону. А це повинна робити держава. І вода у нас дорожча, ніж в інших регіонах України».

В області кажуть, що приватні інвестори виявляють інтерес до комунальної компанії, але партнерству перешкоджають, по-перше, борги, а по-друге, — тарифи, які не покривають собівартості кубометра продукції. На думку комунальників, спочатку внесок у реконструкцію водної артерії Донбасу повинна зробити держава. Тоді компанія стане привабливою для інвесторів.

Ліна КУЩ.
Фото Олексія БУДЬКА.

ЛЮДИ І ПРИРОДА

Чи винні липи?

Вісімдесят вісім об'єктів природно-заповідного фонду (заповідних урочищ, ботанічних та ландшафтних заказників, парків — пам'яток садово-паркового мистецтва та ін.) перевірили протягом 2009 року в Кіровоградській області фахівці державної екологічної інспекції.

На заповідних територіях виявлено чимало порушень та зловживань. На жаль, з основними: випасанням худоби, розведенням багать, засміченням побутовими відходами, незаконною вирубкою зелених насаджень боротися важко. Адже, як кажуть, біля кожного дерева чи куща інспектора не поставиш.

Водночас кільканадцять протоколів про виявлені порушення природоохоронного законодавства складено, чотири з них навіть передано на розгляд судових органів.

Факт

За зрубани у заповідниках дерева заплачені близько 54 тисяч гривень. Про їхню справжню вартість можна тільки здогадуватись.

Страждають і зелені насадження в населених пунктах. Один із найзатишніших куточків обласного центру — провулок Декабристів за день позбувся ошатних лип. Натомість тепер тут стирчать понівечені стовбури.

Місцеві журналісти стверджують — подібним чином, по-варварськи, «прикрашають» міста і дбають про їхні «зелені легені» працівники міських електричних мереж. Кажуть, цього вимагає інструкція щодо забезпечення споживачів електроенергією — дерева не повинні торкатися дротів. Тож чим періодично обрізувати акуратно гілки, легше зрізати по півстовбура. Примітно, що провулок Декабристів розташований паралельно вулиці Карла Маркса, де за сто метрів, якраз навпроти нього, — величина будівля міської ради.

Але у великому степовому краю є люди, які створюють маленькі зелені оази. Мова — про дослідно-селекційний дендрологічний лісовий центр «Веселі Боковеньки». Оточений особливою увагою кіровоградських лісівників, цей заповідний куточок Кіровоградщини має свою самобутню історію, рідкісні зелені насадження, неповторні краєвиди і... привітних працьовитих людей. Саме вони створюють віковий подарунок для справжніх любителів відпочинку на природі: вирощують тут декоративний посадковий матеріал майже п'ятдесяти видів.

Петро МЕЛЬНИК.
На знімку: такий вигляд тепер мають липи у провулку Декабристів.

Боснія й Герцеговина звернулася із пропозицією почати регулярне авіасполучення з Україною, повідомив заступник міністра транспорту й зв'язку України, голова Державіадміністрації Олександр Давидов

ФДМУ має намір у судовому порядку повернути в державну власність Іршанський і Вільногірський ГЗК, які до вересня 2009 р. перебували в оренді у ЗАТ «Кримський титан», повідомляє в. о. голови ФДМУ Дмитро ПАРФЬОНЕНКО

АКТУАЛЬНО

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Мікроавтобус для великої родини

Цьогоріч Олена та Сергій Передерії із Малої Білозерки Василівського району створили дитячий будинок сімейного типу. Вони взяли під своє крило осиротілого племінника та п'ятьох вихованців притулку. Глава родини розповів, що перед тим, як наважитися на таку відповідальну справу, вони з дружиною добре все обдумали, добували просторий дім, обставили кімнати меблями, побутовою технікою. А от на легкову машину, таку необхідну великій родині, коштів не вистачило. Тому, коли оформляли документи на дітей, обмовились про цю проблему.

В облдержадміністрації до них прислухалися і звернулися з проханням допомогти до голови правління ЗАТ «Запорізький залізорудний комбінат» Олександра Фурмана. До речі, на цьому підприємстві працює глава сімейства. Керівництво підприємства погодилося придбати для Передеріїв за рахунок спонсорських коштів мікроавтобус «Газель».

Коли голова облдержадміністрації Олександр Старух разом з численними гостями завітав до родини, та ще й не з порожніми руками, радості дитлахів не було меж. Вони навипередки показували свої іграшки, гоїдалку, яку змайстрували разом з татом, пригощали піріжками, котрих напекли дівчатка під керівництвом мами.

— Задля таких хвилин варто працювати, — зізнався Олександр Старух і порадив дитлахам слухатися батьків у всьому, а присутнім керівникам місцевої влади — допомагати таким родинам і надалі.

Нинішнього року в Запорізькій області створено п'ять дитячих будинків сімейного типу, а загалом їх дев'ять. Нарешті вирішилося питання і про пілги для батьків-вихователів. Адже раніше вони були фактично позбавлені права на пенсію, оскільки не існувало ані процедури, ані порядку сплати страхових внесків. Тепер кошти на пенсійні внески включені до субвенції і сплачуються за рахунок державного бюджету.

Микола МАНЬКО.

ЛУГАНСЬК

«Довжанська-Капітальна» відкрила нову лаву

На шахті «Довжанська-Капітальна» державного підприємства «Свердловантрацит» введено в дію нову потужну лаву №127. Її довжина — 226 метрів, а потужність пласта — 1,15 метра. Очікується, що середньодобове навантаження на лаву становитиме 2 тисячі тонн вугілля. Це дасть можливість значно збільшити добовий видобуток палива загалом по державному підприємству й вийти на рівень як мінімум 18 тисяч тонн вугілля на добу. Отанніми днями гірники «Свердловантрациту» щодоби видають на-гора в середньому 16,5 тисячі тонн антрациту при плановому завданні — 15 850. А всього з початку року свердловські шахтарі підняли на-гора 4 мільйони 768 тисяч тонн вугілля. Це — найвищий результат серед державних підприємств системи Мінвуглепрому.

Алла АНТИПОВА.

Революціонер Віктор Архипенко: боротьбу змінив на відпочинок

Є ТАКІ ЛЮДИ!

У миколаївському політичному бомонді особистість 72-річного патріарха революційної боротьби Віктора Архипенка досить відома. Так ставалося, що він завжди опинявся в центрі протистояння — з чиновницьким свавіллям, чванством, корупцією, з елементарною людською непорядністю. Люди із загостреним почуттям справедливості в будь-якому співтоваристві незручні, але потрібні: вони не дають розвиватися людським порокам і тримають чиновників у тонусі. Через свій вибуховий холеричний темперамент у Архипенка ніколи не виходило ладити з начальством, за норовистість його часто й незаслужено карали. Але натомість до нього тяглися прості люди —принижені, скривджені, ображені, убогі, котрі стоптали не одну пару чобіт у пошуках справедливості. Таким Архипенко не лише співчував, а й допомагав — підказував, консультував, морально підтримував, ходив за них по інстанціях, вистоявав довгелезні черги у високих кабінетах, їздив навіть до Києва... За невагомність миколаївські козаки прозвали його козаком Перевертайло.

— Це генетичне, — жартує Віктор Іванович. — Від мами.

Дух, що тіло рве до бою

Його вже покійну маму, Наталю Іванівну, свого часу три місяці, щоб налякати, тримали під слідством: вольова й активна жінка не могла змиритися з тим, що на голову сільради призначили колишнього німецького полічника, який відсидів 10 років у в'язниці. Вона посягла смуту й підняла два села проти нового керівництва.

Перші «опозиційні» гулі Архипенко набив ще у школі, організувавши учнівський пікет проти вивчення німецької мови. У голові хлопчика, котрий втратив на війні батька, не вкладалося, як можна вчити мову ворожої країни. Непокірливого школяра, що не міг угомонитися, виключили з навчального закладу на 12 днів.

Мама Віктора Архипенка, що не вміла читати і писати, хотіла, щоб син був поряд і не забивав собі голову книжками. Але невидима сила виштовхувала його з рідних стін: де пішки, де на перекладних, він дістався Києва, навчався в технікумі, закінчив академію. У вузі отримав нову партію гуль: очолив студентський страйк і вимагав, щоб випускникам після закінчення вузу видавали не довідки, а дипломи. І такі витребував.

— Усе моє життя — боротьба. На жаль, у нашій країні без скарг, голодовок і судових розглядів нічого не можна було домогтися, — сумно згадує престарілий революціонер. — За своє життя я пройшов більш як сто кабінетів чиновників, партократів, бюрократів, усіляких дегенератів. Для них я був неугодною і норовливою людиною тільки тому, що вимагав дотримуватися закону й жити в рамках людської моралі. Мене шість разів звільняли з роботи, ганяли, переводили, виштовхували, пригноблювали (працював у системі «Миколаївобленерго»), потім відновлювали в судовому порядку, оскільки звільнення були незаконні. Усьоме суд першої інстанції теж відновив мене на роботі, знайшовши вісім грубих порушень КЗпП. У мене велика життєва школа перемог у судових інстанціях: виграв 38 судів. Прагнув своїм життям і вчинками підняти соціальну активність людей: страшно жити пристосованцем, схилити голову й мовчати, треба захищати й себе, й інших.

За своє бурхливе життя Віктор Архипенко декілька разів ішов і на радикальні заходи — оголошував голодовки. «Перша голодовка, — згадує мій співрозмовник, — була вимушена, так би мовити, загальнонародна: голодувала вся країна. Я голодував разом зі своїм молодшим братом Василем — це був 1947 рік. Потім оголосив п'ятнадцятиденну голодовку у фойє телецентру СРСР у 1990-му. А на Красній площі під час чергової голодовки втратив 30 кілограмів ваги. Але із тринадцяти вимог половина була задоволена. Хоча не вийшло домогтися почергового закриття Південноукраїнської, Ровенської і Чорнобильської особливо небезпечних атомних електростанцій, переходу на екологічно чисті джерела електроенергії й ліквідації компартії як антинародної. У мене дві доньки й чотири онуки. Наймолодшому, Данилкуві, три роки. Коли я оголошував голодовку, доньки мене морально підтримували. Наташа, приміром, екстрено здала іспити в Ровенському інституті, щоб бути поруч зі мною...»

Заплакав, як дитина

Йому є що згадати: влившись у бурхливий політичний потік, занедужавши ейфорією перетворення суспільних процесів, Архипенко вступив до сахаровської політичної організації — Європейської радикальної партії. Двічі гостював в академіка, пив з ним чаї, виступав на мітингах, усіляко крив Політбюро СРСР. Хоч як дивно, його нікуди не запроторили, а от у КДБ викликали частенько. Після московських голодовок, коли він зібрав 30 тисяч голосів на підтримку висунутих вимог, його після дев'ятнадцятирічного вигнання таки поновили в компартії. Згадує, як не стримався тоді. Незважаючи на сильний характер, у відповідь на публічні слова подяки... заплакав, як дитина і довго не міг заспокоїтися.

Був він і в Руху, стояв біля джерел утворення крайової партійної організації. Пам'ятає, як усе починалося, як горіли в активістів очі, як усе було щиро й ново. Йому здавалося, що відкрилася небесна квартира і чисте свіже повітря наповнює країну. Але перед третім з'їздом, коли в партії почався ганебний розкол, Архипенко з Руху пішов. Партія «Справедливість» привабила його назвою, цілями й завдан-

нями. Підтримуваний цією політичною силою, на знак протесту проти порушення конституційних прав, у серпні 2002 року він оголосив голодовку на Майдані. Поряд із ним був земляк, баштанський фермер Сергій Архипов. Коли о четвертій годині ночі на Архипенка напали п'яні працівники міліції, відібрали особисті речі, пошматували державний прапор України, він звернувся по допомогу не лише у правоохоронні органи, а й до своїх побратимів по партії. На жаль, партія, як страус, сховала голову в пісок... Архипенко цього пробачити не зміг. Помаранчева ейфорія потрясла його масштабністю й новизною. Здавалося: це саме те, до чого він прагнув усе життя, — демократія в широкому її прояві! Півтора місяця безвільно прожив на Майдані. Він свято вірив в Ющенка й не міг зрозуміти дружину, котра вихваляла Януковича й не поділяла його поглядів. На цьому ґрунті вони ще більше віддалилися одне від одного.

Але раптом знову стало нічим дихати. Команда помаранчевих чиновників не зуміла виконати обіцяне, втілити в життя ті гасла й ідеали, які пропагувала. Нікого так і не було покарано: бандити не лише не сіли до в'язниць, але стали жити ще краще.

— Я дуже втомився від брехні, і на майбутніх виборах буду голосувати проти всіх! — спересердя каже «вічний революціонер». — Хотів, було, потрапити на прийом до Президента, щоб відкрити йому очі на те, що відбувається в країні. Навіть Ленін приймав ходоків. Але папку з потрібними документами в мене відібрали в секретаріаті, а до Президента не допустили... Оголошувати голодовку? Та їх тепер ніхто не оголошує: голодуючий швидше помре, ніж до нього спуститься влада.

Музей у квартирі

Так вийшло, що все життя йоржистого, невагомного Віктора Архипенка розцвічене політичними прапорцями — комуністичними, націоналістичними, ліберально-демократичними...

Історичний кабінет Віктора Івановича Архипенка під трохи претензійною назвою «Боротьба за права людини і справедливості», створений ще 1966 року, тепер займає всю кімнату в його міській квартирі. Тут за відсутності Архипенка цілком і повністю господарює дружина з онуками й сюди, коли туга заїсть, зрідка навідується хазяїн. Спочатку в цій кімнаті був просто склад пам'ятних речей — стоси папок з документами, пописані фломастерами плакати, заклики, шарфи, значки, горнята, кип'ятильники, спальний мішок, брезентовий намет, товсті журнали з багатотисячними відгуками й побажаннями, прапори, календарі, буклети, валянки... Поступово речі зайняли своє місце, зробившись експонатами домашнього музею. Хазяїнові цих речей дедалі рідше хочеться заходити до цієї кімнати.

Розчарований, він плюнув на політичну суету, цивілізацію й мікрофони і виїхав з Миколаєва на постійне місце проживання в первозданну глухомань, на Кінбурнську косу, де вода — з колодязя, а туалет — «за чумом», де пронизливо холодними зимовими ночами в малолюдних хуторах господарюють вовки. Ранком улітку його можна побачити, коли біжить шестикілометровий крос уздовж Ягорлицької затоки, а восени — в напрямку «учительської пайки» (пасовища, виділеного вчителям) і назад — це теж добрих шість кілометрів. Ось уже три роки живе він на самоті, рибалить, обробляє невеличкий город, у грибний сезон ходить на тихе полювання...

Нещодавно до нього знову приїжджали агітувати в політику, але він категорично відмовився.

Йому є над чим міркувати й про що думати.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаївська область.

На знімку: Віктор Архипенко.

Фото автора.

Святий у вікні безлюдної хати — знак добра чи зла?..

ДИВА!

До безлюдного будинку в селі Трудолюбівка Барського району на Вінниччині йдуть і їдуть звідусіль, щоб побачити Матір Божу, образ якої проявився на склі у вікні. Господарка будинку багато років носить медальйон із зображенням того самого святого образу.

Це знак особливий зійшов над селом. До добра чи біди, не відомо, але в ньому є якесь попередження людям.

— Маріє, коло твоєї хати щодня повно людей. Які були бур'яни, всі вигоптали, приїжджай хутко, — це мені так братова говорила по телефону, — каже Марія Михальчишена. — Там у вікні видно Матір Божу, то люди тепер йдуть, як у церкву помолитися. Приїжджай — подивися...

Пані Марія донедавна жила у селі Трудолюбівка Барського району. Три роки тому, коли залишилася сама, переїхала до свахи у Хмільницький район. Хату зачинила на ключ. Братова час від часу наглядає за помешканням. Від неї Марія Гнатівна й дізналася про диво. Вирушати в дорогу у свої 72 роки не так вже й просто, але ж коли на твоєму подвір'ї стільки людей...

Хату збудували з чоловіком у 1973 році. Її видно здалеку, бо стоїть на пагорбку. Від дороги будинок підняли на підмурівок приблизно у півтора метра. Так що до вікна рукою не дістати. Від дороги відгороджений старим штахетником. Уже приблизно за десять метрів люди зупиняються і уважно вдивляються у вікно від дороги.

— Я частенько ходжу повз цей будинок, — каже санітарка сільського фельдшерсько-акушерського пункту Наталія Кондратюк. — Одного разу повернула голову до вікна, знаєте, ніби магнітом щось притягнуло, і зупинилася вражена. Закрила очі, чи, бува, не ввижається. Ні, те саме зображення чітко бачу на склі. Але нікому не стала говорити. Думала, що засміють. У селі знаєте, як... Наступного дня йду — знов бачу ту саму картину. Ніби хто написав Богородицю. Аж коли пізніше почула, що не я одна звернула на це увагу, то вже стала розказувати всім.

Лісник Олександр Присяжний їхав з дружиною на підводі, то біля будинку Михальчишених потягнув віжки на себе. Зупинив коней. Питає дружину: «Що то таке у вікні?» Вона дивиться і відповідає: «А ти що бачиш?» — «Як що? Малюнок. Це ж Матір Божа, правда?» Перехрестилися і поїхали далі. Саме від них односельці дізналися про диво у вікні хати на вулиці Комсомольській, 16.

Люди, почувши несподівану новину, полишали роботу і по-

спішали до будинку Михальчишених. Віруюча сусідка Людмила Люлько каже: це знак особливий зійшов над селом. До добра чи зла — не знає. Але в ньому є якесь попередження людям. У Трудолюбівці нема своєї церкви. Парафіяни змушені ходити на службу в сусіднє село Матейків. В односельців з'явилася думка — облаштувати храм у святій хаті

Михальчишених. З такою пропозицією вони звернулися до господарки помешкання. Та не проти продати будинок. Каже, готова зробити це навіть за символічну ціну. Нехай служить людям на добро. Дивіться, яке тут гарне місце, на пагорбку, сонце весь день у вікна заглядає. Нову церкву дорого будувати. Люди не скинуться, бо не мають грошей. Як вже таке диво сталося, хіба можна суперечити...

У кімнаті, на вікні якої з'явилася зображення святого образу, точнісінько такий самий образ Матері Божої висить над вікном. З кімнати через подвійне вікно зображення на склі не видно. Скільки не придивляйся — нічого не побачиш. Медальйон із зображенням Матері Божої пані Марія багато років носить на ший. Каже, вона її захисниця на життєвій дорозі. Скільки горя довелося жінці зазнати. Перенесла важкі операції, сина поховала. «Думала, вже й сама не бачитиму світа білого, але Бог береже мене...»

Через три дні пані Марія поверталася на нове місце проживання, до свахи у Хмільницький район. Притулилася лобом до скла. Правда чи ні, каже, на серці таке полегшення відчула, зник головний біль... Виходила з подвір'я, а їй назустріч гурт дітлахів. Весь дев'ятий клас із сусіднього села Матейків прийшов подивитися на трудолюбівське диво. У дітей своя цікавість. Такого вони ще не бачили. Помолитися видінню святого образу їдуть з інших районів, з Вінниці, з різних місць, куди долетіла новина про дивокартину на склі безлюдної сільської хати.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: Марія Михальчишена біля свого будинку, у вікні якого з'явився образ Матері Божої.

Фото Віктора ЗЕЛЕНЮКА.

КОМЕНТАР

Владислав ДЕМЧЕНКО, прес-секретар Вінницької єпархії УПЦ:

— Церква завжди дуже обережно ставиться до всіх випадків прояву будь-яких див. Бо іноді демон перевілюється в світле ангеля заради спокуси. Принаймні так записано у Святому письмі. Тому завжди створюємо комісію, яка детально вивчає аналогічні випадки. Про зображення образу Матері Божої на склі у будинку в селі Трудолюбівка нам поки що нічого не відомо. Будемо теж досліджувати. Так само, як це зробили на місці появи хреста на зрізаному дереві у сквері біля церкви, що знаходиться між «Книжкою» й Центральним універмагом у Вінниці. Там на цьому місці збудували капличку. Люди й тепер приходять прикластися до тепла, яке зігріває душі. Це одне з благодатних місць.

Показовим є випадок у селі Кіровка Калинівського району. Коли там почали будувати храм, до слова сказати, 26 жовтня освятили його головний купол, то хтось з місцевих жителів підкинув на місце будівництва ікону. Додав до неї записку. У ній йшлося про те, що таку ікону неможливо тримати вдома, бо має дуже сильний запах. Справді, ми відчували це, коли занесли її до єпархії. Аромат було чути всюди. Що характерно, на іконі проявилися краплини роси. Вона почала кровоточити. І цей процес триває дотепер. Стікаючи по іконі, краплини виділяють аромат. Тепер ікона зберігається в будинку, пристосованому під храм. Коли закінчимо будівництво нової церкви, встановимо її на видному місці. Загалом кожне з див має певний знак. Він стосується або окремої людини, або групи людей. А буває, і всього народу. Тому треба завжди уважно ставитися до таких проявів святого образу, де б він не з'являвся.

Відновили колишню церкву митрополита Буковинського

Домову церкву митрополита відновили у центральному корпусі Чернівецького національного університету (колишня резиденція буковинських митрополитів). Раніше у цьому приміщенні працював музей народної творчості. «Ми зрозуміли, що час, коли у церквах працювали музеї, вже минув, і цим спорудам потрібно повертати їхнє первинне призначення», — повідомив на прес-конференції ректор вузу Степан Мельничук.

Для домової церкви митрополита у Чернівецькому університеті відновили іконостас за оригінальними фото, які віднайшли у Празі з допомогою Фонду Главки — архітектора унікальної будівлі резиденції буковинських митрополитів. Розписував іконостас художник Іван Терен. Встановлення іконостасу розпочали лише зараз, після перших осінніх дощів, які дозволили пересвідчитися у тому, що купол церкви після ремонтних робіт не протікає.

Загалом за останні три роки університету вдалося відремонтувати зливову каналізацію, перекрити мозаїчні дахи шостого корпусу та семінарської церкви, замінити мідні ринви на центральному корпусі та розпочати підготовчі роботи для його перекриття.

За словами Степана Мельничука, за останні 20 років університет лише у 2007 році отримав з держбюджету на реставраційні роботи 7 мільйонів гривень, а також торік 2 мільйони гривень. Однак для завершення реставрації лише дахів над усіма корпусами резиденції буковинських митрополитів університету потрібно ще 10 мільйонів. Степан Мельничук вважає, що номінування резиденції буковинських митрополитів на внесення до переліку об'єктів культурної спадщини ЮНЕСКО дозволить привернути увагу влади та громадськості до цієї унікальної історико-архітектурної пам'ятки.

Сергій СУЛИМА.

Зустрічали ікону

Почаївська ікона Божої матері — одна з найшанованіших православних святинь. Їй уже понад 400 років, а зберігається ікона у Почаївській лаврі на Тернопільщині. Днями в рамках Всеукраїнського хресного ходу єпархіями Української православної церкви ікона перебувала в Полтаві. Десятки тисяч людей прийшли до Свято-Макаріївського кафедрального собору, щоб прикластися до чудотворного образу і попрохати у Богородиці заступництва.

Відвідали собор такі відомі особи, як міський голова Андрій Матковський, народний депутат України Олексій Лелюк, ректор Полтавського університету споживчої кооперації України Олексій Нестуля, депутати обласної та міської рад. Богослужіння провів Високопреосвященніший архієпископ Полтавський

і Миргородський Пилип. З Полтави ікона «попрямувала» на Чернігівщину — до славного Ніжина.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

На знімку: ікону зустрічають у Свято-Макаріївському кафедральному соборі.

Фото автора.

Уже приблизно за десять метрів люди зупиняються і уважно вдивляються у вікно від дороги

ЩОСЬ НОВЕНЬКЕ

Вовочко, ви не хочете замовкнути?

Київська влада вивчає проблеми стосунків між вчителями і учнями.

Центр моніторингу столичної освіти провів дослідження гуманістичної спрямованості вчителів у навчально-виховному процесі. На думку начальника Головного управління освіти та науки КМДА Віталія Журавського, вивчення цього питання дасть змогу скоригувати стосунки між вчителями і учнями.

За результатами дослідження розроблено низку заходів, спрямованих на гуманізацію і демократизацію відносин у школі. Зокрема, заплановано лекції, бесіди, семінари, тренінги з цієї теми для учнів і наставників.

— Грунтовні знання дитина може отримати тільки за бажання вчитися. Тому вкрай важливо створити атмосферу, в якій дітей усе спонукатиме до цього. Такі дослідження сприятимуть вчасному виявленню проблем і створенню в навчальних закладах сприятливого мікроклімату, — сказав Віталій Журавський.

Центр моніторингу столичної освіти провів за два роки 14 масштабних досліджень з різних питань у сфері загальної середньої освіти.

ШИРШЕ КОЛО

Результати свідчать

Програма «Освіта столиці. 2006—2010 рр.» діє. Щоб зайняти дітей у позаурочний час, за ініціативи влади з 1 вересня 2006-го було відкрито 1000 гуртків, у яких нині займаються до 40 тисяч дітей.

За словами заступника голови КМДА Віталія Журавського, за три роки у навчальних закладах міста введено додатково 689 ставок керівників гуртків фізкультурно-спортивного напрямку.

«Додаткові фізкультурно-оздоровчі заняття не тільки поліпшують фізичний стан та здоров'я школярів, що дає їм змогу демонструвати кращі результати на змаганнях, а і дисциплінують дітей та допомагають зменшити згубний вплив вулиці. Ми бачимо позитивні результати. Скажімо, утретє поспіль столичні учні перемогли на Спортивних іграх школярів України. Звертаємося до уряду з проханням поширити наш досвід серед шкіл країни», — пояснив Віталій Журавський.

ТАК І СКАЗАВ

У школі нині не навчають методів запам'ятовування, уваги, спостережливості, мислення ... швидкочитання, швидкого усного рахунку, швидкодрукування, наосліп, риторики, розвитку вольових якостей тощо. Не навчають помічати дрібниці і деталі (цим відрізняється розумна людина від інших). Учень не набуває вчасно необхідних навичок і умінь. На все це немає часу. І тому зі школи діти виходять з прихованим страхом, не адаптовані до дорослого життя...

Валерій АРІСТОВ, директор авторської школи.

«И если цель одна...»

ДОСВІД: ВОЗНЕСЕНСЬК

Галузь освіти в нашому місті представляють 12 дошкільних, 13 загальноосвітніх, три позашкільні навчальні заклади та міжшкільний навчально-виробничий комбінат. Одна вже структура мережі, вважаю, переконливо свідчить, що місцева влада забезпечила гарантоване право на навчання.

Дошкільною освітою, скажімо, охоплено 73 відсотки дітей, з них 85 відсотків — п'ятирічного віку. У нас спостерігається тенденція до збільшення кількості малят у садках. Дошкілля нашого міста має гарні здобутки у забезпеченні змісту освіти, системи фізкультурно-оздоровчої роботи, методичного супроводу навчально-виховного процесу.

З цього року ми поетапно впроваджуватимемо нову програму розвитку дитини «Я у світі», яка істотно відрізняється від попередніх. Крім того, активно запроваджуємо інноваційні підходи в роботі з батьками та громадськістю.

Велику увагу в ЗОШ приділяємо обдарованим дітям, профільній підготовці старшокласників, національним меншинам.

Першочерговим завданням залишається поліпшення якості освіти.

Колеги демонструють достатній рівень викладання біології, фізики, географії, німецької мови. Водночас і відділ освіти, і батьки стурбовані не належним рівнем знань з української мови і літератури, математики, історії України, хімії, англійської та французької мов. Не всі учні та вчителі морально готові до тестування, неповною мірою відпрацьована методика тестової перевірки. Існує певна невідповідність між результатами ЗНО та оцінюванням навчальних досягнень учнів під час навчального процесу (наприклад, п'ятьом претендентам на медалі їх не вручили, а вісім дітей отримали срібні замість золотих). Зрозуміло, необ'єктивне оцінювання призводить до підвищення самооцінки можливостей дітей як батьками, так і самими випускниками, а значить, впливає на вибір життєвого шляху. У зв'язку з цим реальне завдання для педагогічних колективів — на завершальному етапі навчання активно забезпечувати систематизацію знань шляхом впровадження тестових технологій, організації співпраці з батьками тощо.

Інший напрямок діяльності школи — превентивна робота із запобігання правопорушенням, дитячій та підлітковій злочинності, шкідливим звичкам. Тривожить зростання числа крадіжок, бродяжництва, вживання алкоголю, тютюнопаління, раннє статеве життя. Викликають тривогу і факти вандалізму, вчинені неповнолітніми дівчатами. Перший крок на вулицю, у злочинний світ починається з прогуляного уроку, дрібної сварки з батьками, дисконфриту в класі чи сім'ї.

Відірвати дітей від вулиці покликані і школи, і позашкільні навчальні заклади, у яких зайнято 42 відсотки. Обласним управлінням освіти і науки відзначена висока результативність у роботі Станції юних техніків та Центру дитячої творчості. Скажімо, СЮТ узяв участь у першому етапі в обласному конкурсі-огляді.

Не існує освіти без учителя, яких у місті 515. Істотно змінюється його роль, бо він має не лише дати знання та сформувати вміння і навички, а й навчити самостійно шукати необхідну інформацію та вчитися впродовж життя.

Якісний склад педагогів, порівняно з минулим роком, поліпшився. Водночас відділ освіти стурбований не завжди об'єктивною оцінкою роботи педагогів адміністраціями закладів, що призводить до не виправданого завищення категорій і, фактично, завищеної самооцінки вчителів.

Сьогодні більшість навчальних закладів Вознесенська працює в інноваційному режимі. З ініціативи відділу освіти за підтримки депутатів, громади міста впроваджується цільова програма розвитку освіти міста до 2015 року, завершується робота з формування концепції розвитку кожного навчального закладу.

Міністерство освіти і науки націлює нас на проведення якісного аналізу стану професійної майстерності колег та її підвищенню. Велику роль у цьому відведено науково-методичному центру (НМЦ). Ми пишаємося тим, що за багаторічну інноваційну діяльність з модернізації освіти міський НМЦ вдруге отримав звання «ЛІДЕР СУЧАСНОЇ ОСВІТИ», а коло закладів, які взяли участь у Всеукраїнській виставці педагогічних досягнень, значно розширилося.

Належну увагу відділ освіти приділяє утвердженню моделі державно-громадського управління, передбаченої Національною доктриною розвитку освіти. В цій системі відповідне місце займають ради закладів, органи учнівського самоврядування, благодійні фонди.

Висвітлюючи питання розвитку освіти, слід належно оцінити рівень матеріально-технічної бази наших закладів. За останні роки він істотно зріс завдяки місцевій владі, яка з розумінням ставиться до проблем освітян і максимально сприяє їхньому вирішенню.

Так, лише цього року ми мали можливість забезпечити сучасним обладнанням п'ять ДНЗ та Комп'ютерний центр, провести вибіркові ремонти в трьох ЗОШ і трьох ДНЗ. Сподіваюсь, активна підтримка освіти триватиме, бо ми працюємо з найдорожчим, що в нас є — з дітьми.

Світлана КИСІЛЬОВА, начальник відділу освіти міської ради.

Миколаївська область.

На знімку: Світлана Кисільова і міський голова Юрій Гершков. Фото Івана ІЛЛЯША.

Програємо майбутнє

ХТО ОБРАЖАЄ ПЕДАГОГА

Знайомий мажор назвав учителя невдахою. Критерій був один — зарплата, яка в рази менша від доходів його батьків-торговців.

Знайома вчителька початкових класів із Криму одержує близько тисячі гривень. Її старша колега з Києва, з огляду на категорію, класне керівництво, перевірку зошитів, має 1700. А згідно зі ст. 57 Закону України «Про освіту» їхній оклад має дорівнювати середній зарплаті в промисловій зоні — більше двох тисяч гривень. Але і це принизлива сума!

У Міжнародній організації праці, куди входить 183 держави, підраховали: щоб

ЦИФРИ

У Цюриху вчителі одержують найвищі зарплати у світі — 84,5 тисячі доларів на рік. У Нью-Йорку — 68900 доларів, у Таллінні — 1000 євро на місяць.

Президентів США платять 400 000 «зелених» на рік (у шість разів більше за американського ментора), президентів Литви — 3 500 євро на місяць (в 3,5 рази більше), український Президент одержує в 30 разів більше (36 000 гривень на місяць) за вчителя, якого він обожнює...

людина фізіологічно функціонувала, вона має заробляти три долари на годину.

Учитель виживає за 50—70 копійок на годину, які, до слова, мажор навіть не підніме із землі.

Прем'єр-міністр у черговий раз пообіцяв: хоча б що ТАМ трапилося, вчителям з Нового року підвищать зарплату. Аж на 20 відсотків. Але і за цей мізер, сподівається сьогоднішня вчителька, за неї проголосують самі, своїх рідних і батьків підопічних умовлять. Вона працює, тому її обіцянки — синиця в руках. На відміну від журавля в небі від її опонентів. А вони теж не ликом шиті — розраховуючи на менторський корпус, що налічує півтора мільйона, щедро ділять ще не спечений пиріг, обіцяючи різні блага.

Педагоги обділені державою, але вони вчиняють, упевнений, розумно. Не відмовляючись від принизливих подачок, віддають голоси за гідного.

А ним буде той, хто не збільшуватиме прірву між багатими і бідними.

...Згадаємо президента США Джона Кеннеді, котрий на початку 60-х років минулого століття з жalem відзначив: Америка прогала космос Радянському Союзу за шкільною партою.

Згадаємо післявоєнні Корею та Японію, які зробили ставки на освіту і науку. Вони виграли майбутнє!

Можновладці нашої, не післявоєнної,

але зруйнованої країни, нібито теж вважають розвиток школи пріоритетною справою. Скажімо, у 2004-му бюджет Міносвіти становив 4,7% від держбюджету, в 2009-му — ті самі 4,7% (а був і вище). Для порівняння: бюджет Міноборони — 6,1 і 2,7% відповідно; Мінкультури — 0,6 і 0,4%; Міністерства праці і соцзахисту — 2,6 і 1,1%.

Увага до сівачів розумного і вічного є. Чи не тому вони сьогодні безмовно терплять приниження від турботливої влади, очікуючи чергову надбавку до злидарської зарплати?

Звичайно, Україна — не Японія. Для наших правителів, на жаль, події минулого століття важливіші за прийдешні. Так, озирнувшись, можемо скотитися в часи Митрофанушки, коли випускник церковнопарафіальної школи вважався пупом землі.

Іван ІЛЛЯШ.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Геологічний парк для країни

Є ІДЕЯ!

Задля збереження геологічного різноманіття планети під егідою ЮНЕСКО створено мережу геопарків. Унікальні можливості для створення таких парків має Україна, чия геологічна історія надзвичайно багата.

Не мають аналогів у світі такі геологічні об'єкти нашої країни, як гірський масив Карадаг у Криму, який в юрському періоді був підводним вулканом; Подільські Товтри (Медобори) — залишки коралових рифів; мальовничі виходи на поверхню Українського кристалічного щита; базальтові стовпи в Рівненській області. Варто зауважити, що всі ці геологічні ексклюзиви увійшли до списку найбільш мальовничих куточків, які були визначені в ході акції «Сім природних чудес України», що проводилася торік. Нині вони мають певний природно-заповідний статус, за винятком базальтових стовпів.

Щодо останніх, то вони охороняються на правах геологічного заказника на площі 0,8 га, і таку охорону унікального геологічного феномену не можна вважати задовільною. Вона потребує докорінного поліпшення. Саме для охорони базальтових стовпів доцільно було б створити перший український геологічний парк.

За переказами, базальтові стовпи були виявлені одним чоловіком із села Берестовець під час копання колодязя ще в 1635 році. Очевидно, з того часу місцеве населення експлуатує їх.

Базальтові стовпи — то справжній мінералогічний музей просто неба. Тут виявлено майже 50 мінералів. Серед них — самородні залізо і мідь та мінерали з вмістом заліза й міді — азурит, гематит, кукрит, лімоніт, малахіт, магнетит, аметист, яшма... Особливою красою відзначається агат. Він утворюється в порожнинах між стовпами базальту і характеризується великим різноманіттям кольорів та «малюнків».

На особливу увагу заслуговує самородна мідь. У базальтах та туфах Рівненської області вона зустрічається у вигляді дрібних вкраплень, кірочок, прожилок і доволі великих пластинок і желваків. У довоєнні роки польські геологи знаходили самородки міді вагою понад 800 грамів.

Осадкові породи, які залягають над базальтовими стовпами, крейда, мергель і вапняки містять у собі таку велику кількість залишків організмів минулих геологічних епох, що можна вважати: над мінералогічним музеєм просто неба розміщений палеонтологічний музей. Тут переважають викопні залишки губок, коралових поліпів, молюсків. Дешо рідше трапляються ядра та голки морських їжаків, залишки кільчастих червів, зуби та хребці акул. Усі ці

палеонтологічні рештки свідчать про багатство фауни та флори морського басейну, який у мезозойську еру займав територію сучасного Полісся. Таким чином, базальтові стовпи та гірські породи, які їх покривають, цікаві з точки зору історичної геології, мінералогії, палеонтології.

Тут унікальні геологічні явища поєднані з мальовничим ландшафтом, що викликало захоплення найвидатніших учених-геологів. П. Тутковський мріяв про ті часи, коли базальтові стовпи стануть доступні для туристів і любителів природи, а С. Малковський був настільки вражений

лише в підході до цієї проблеми у нашої та у європейської влади.

Багато природоохоронних ініціатив у нашій країні натрапляють на глуху стіну нерозуміння з боку влади, оскільки вважається, що створення нових природно-заповідних територій негативно позначиться на господарській діяльності. Однак це не так. Адже основу кожного геологічного парку становлять кар'єри, в яких уже не ведеться видобуток корисних копалин і які вже не мають економічної вартості. Першим завданням при створенні геопарків має бути бережливе ставлення до старих кар'єрів. Потрібно не допускати їх знищення, засмічення і в жодному разі не використовувати їх для захоронення радіоактивних відходів (на жаль, у деяких наукових публікаціях є пропозиції зробити в базальтових кар'єрах такі захоронення). Необхідно реконструювати древні копальні міді поблизу села Великий Мидськ, заборонити вирубку навколишніх лісів, яка стала масовим явищем на Поліссі. Не таким уже й складним є виділення всієї території геопарку в натурі та її зонування, прокладання навчальних стежок, поповнення колекцій існуючих музеїв і створення нових експозицій.

Геологічні ресурси дозволяють людям у всьому світі заробляти гроші не лише на нафті, газі, золоті, алмазах, а й на геологічних ексклузівах. Як показує досвід багатьох країн, завдяки геологічним паркам значно піднімається економічний рівень регіонів. Тож вкладені кошти з часом окупляться.

Україна — держава з унікальним геологічним різноманіттям і значними природоохоронними традиціями — гідна мати у складі свого природно-заповідного фонду хоча б один геологічний парк!

Віктор МЕЛЬНИК,
голова секції природно-заповідних територій Українського товариства охорони природи, професор.

На знімку: базальтові стовпи Янової Долини (Рівненська область), які можуть стати основою першого геологічного парку України.

Фото автора.

СПОГАДИ

Їм театральні сняться сні

Нещодавно мені довелося побувати на святкуванні 50-річчя Будинку ветеранів сцени, який розташований у Пуші-Водиці під Києвом. Створений він був у 1959 році за ініціативи народної артистки СРСР Наталії Ужвій, чие ім'я носить і донині. Напевне, він нічим особливим не відрізняється від інших спеціалізованих установ, у яких перебувають люди похилого віку.

Окрім того, що підпорядкований Спілці театральних діячів України. А головне тим, що в ньому компактно проживають не прості люди, а живі носії історії і слави українського театального мистецтва.

Усюди вирувало свято, яке мені особисто дуже нагадало театралізоване дійство, коли актори майстерно виконують свої ролі в п'єсі з веселим фіналом: сміються або плачуть від щастя, залишаючи за лаштунками свої життєві негаразди, сімейні драми, особисті образи... Гості широкосердно хотіли розвеселити двадцятьох господарів Будинку ветеранів сцени, а ті, у свою чергу, намагалися вдавати бажану радість.

Прозоро натякнув на далеко не ідеальні стосунки мешканців будинку Леонід Ципенюк. Він зазначив: «Тут живуть люди, які з віком не перестали бути акторами. А всім відомо, які пристрасті вирують у театральних колективах — комусь не дали бажаної ролі, чиясь майстерність не була адекватно оцінена... Ті відносини між акторами, що склалися під час сценічної діяльності, створюють атмосферу спілкування і нині. Ми всі дуже різні, і вплив має навіть місце колишньої роботи. Дуже важливо, в якому театрі працював: у Києві або в Полтаві, Чернігові, Львові чи Ужгороді. А з віком (до будинку потрапляють люди від 70 років) чутливість навіть загострюється, а відтак — і стосунки».

Я уважно спостерігала за ними, вчорашніми красунями і красенями, які володіли глядацькими аудиторіями, перед якими схилили голови численні прихильники і прихильниці, та уявляла їх на сцені в різноманітних образах. Хоча дехто з них і тепер підтримує чудову фізичну форму, та в цілому тримає їх на цій землі здебільшого пам'ять. І сні їм сняться театральні, оскільки більшість усе своє життя поклала на оltар мистецтва.

50-річна історія Будинку ветеранів сцени невіддільно пов'язана з іменами її колишніх і нинішніх мешканців. І виокремлюють когось з них — невдячна справа, адже кожен — це постать, це яскрава харизма, це слава і вдячність декількох поколінь шанувальників вічного мистецтва перетворення.

Слухала їхні спогади і врешті зрозуміла: яким би чудовим місцем не був Будинок ветеранів сцени, він ніколи не замінить його мешканцям своєї гримерки, улюбленої ролі, довгоочікуваної прем'єри та глядачів, які аплодують стоячи...

Алла БАГРОВА.

Київ.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Шукаю кандидата в Президенти

Більшість із нинішніх кандидатів у Президенти вже багато років перебувають при владі. Щоразу перед черговими виборами вони розповідають людям красиві казочки, проте виконувати свої обіцянки не поспішають. Та й навіщо? Адже тепер, перед черговими виборами, можна знову роздавати ті самі обіцянки-цяцянки.

Я ж хочу бачити такого кандидата у Президенти, який би своєю діяльністю передусім усунув причини суспільних проблем. Надав підтвердження того, що він та його команда своєю роботою вже поліпшили конкретні показники життя населення там-то і настільки-то. Отже, він і на посаді Президента покращуватиме життя, тільки вже в масштабах країни.

Добре було б, якби кожен кандидат у Президенти оприлюднив конкретні факти особистої успішної участі в реалізації вітчизняної науково-технічної діяльності. А також вказав би на розміри принесеної ним користі суспільству і самим новаторам.

І ще. Я зобов'язав би на посаді Президента вимагати від Верховної Ради України першочергово ухвалити закон про пряму залежність прибутків держуправлінців від добробуту населення на підпорядкованих територіях...

Та наші кандидати в Президенти нічого подібного чомусь не обіцяють. Навпаки, кожен із них відверто проголошує лише велике особисте прагнення командувати ближніми на основі так званої політичної волі. Ніхто й півслова не сказав, що верхи повинні багатіти лише разом з власними підданими. Схоже, жоден із кандидатів і не думає наводити конкретні програми щодо поліпшення життя інших внаслідок власної діяльності.

Але, шановні, може я просто не зміг знайти такого кандидата... Якщо хтось із вас його знає, то повідомте мені, будь ласка. Буду його підтримувати.

Дмитро КЛЕЦЬ.

Рачин
Дубенського району
Рівненської області.

ФОТО З КОНВЕРТА

«Дитина — істота розумна, вона добре знає потреби, труднощі й перешкоди свого життя».

Януш Корчак.

Фото Юрія КУЯВЦЯ.
Буча Київської області.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Дякую вам, дороженькі!

Від імені учасників Великої Вітчизняної війни, інвалідів та пенсіонерів щиро дякую лікарям стоматологічної поліклініки обласного центру.

Чула від багатьох громадян нашого міста теплі відгуки про їхню майстерність. Дуже толерантно і уважно ставляться до пацієнтів стоматологи Олег Сух та Інна Рибалко. А про хірурга Олену Поршневу, лікаря Миколу Віхерко і медсестру Марину Масляню можу

сказати, що вони послані Всевишнім допомагати людям.

Мені 82 роки, я колишній працівник освіти, інвалід, часто хворію. Турботу ескулапів відчула на собі особисто, коли звернулася із жахливим зубним болем. Мені швидко надали кваліфіковану і безплатну допомогу. Дуже вам дякую, дороженькі! Бажаю всім міцного здоров'я та особистого щастя!

Олександра КАПІНОС,
учасник Великої Вітчизняної війни.
Хмельницький.

Інформація про продаж об'єкта державної власності на аукціоні

Лот 1 - Будівля службових гаражів (Літ. Б-1) поз. 1-8, загальною площею 183,2 м2, 1997 р.п., первісна вартість 64281,00 грн., сума зносу 24073,14 грн., розташована за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Новоселівська, 15, належить Управлінню Державної служби охорони при ГУМВС України в Дніпропетровській області. Поч. вартість продажу 385 951,20 грн. (у т.ч. ПДВ). Ознайомлення: ПН-ПТ з 10.00 до 15.00 г. за місцем розташ. Заяви на участь в аукціоні приймаються біржею в робочі дні з 10-00 до 15-00. Кінцевий строк прийняття заяв на участь в аукціоні та оплати внесків: реєстраційний - 180 грн., у т.ч. ПДВ - 30 грн.; гарантійний (без ПДВ) - 38595,12 грн. на п/р ТБ "Катеринославська" №26001118108001 в ПАТ КБ "Приватбанк", МФО 305299, код 23264874 - 24.11.2009 р. Аукціон відбудеться 30.11.2009 р. об 11-00 г. на ТБ "Катеринославська" за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Пушкіна, 49, тел. (0562) 366-555.

Вищий господарський суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання безстроково на посаду судді Вищого господарського суду України **Закропивного Олександра Васильовича**.

Правління ЗАТ «Всеукраїнська Страхова Компанія» (код ЄДРПОУ 32918062) запрошує акціонерів товариства на загальні збори, які відбудуться 19 грудня 2009 року о 14.00 за адресою: 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, буд. 26.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

- Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності Закритого Акціонерного Товариства «Всеукраїнська Страхова Компанія» (далі за текстом — Товариство) за 2008 рік. Затвердження рішень Правління Товариства.
  - Звіт Наглядової ради Товариства за 2008 рік.
  - Звіт та висновки Ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2008 рік.
  - Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 2008 рік.
  - Порядок розподілу прибутку Товариства за 2008 рік.
  - Затвердження договорів укладених Товариством у 2008 році.
  - Внесення змін та доповнень до статуту Товариства.
- Реєстрація Учасників Загальних зборів акціонерів Товариства буде проводитися 19 грудня 2009 року за місцем проведення зборів.
- Початок реєстрації - 11.00, кінець реєстрації - 13.00.

При здійсненні процедури реєстрації учасників Загальних зборів, кожний акціонер повинен мати при собі документ, що засвідчує особу - паспорт. Для довіреної особи (представника) акціонера, додатково до цього додається довіреність на право представляти інтереси акціонера (акціонерів) на Загальних зборах акціонерів Товариства.

З інформацією, що стосується питань порядку денного, можна ознайомитися у Правлінні Товариства. Адреса для пропозицій стосовно питань порядку денного: 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, буд.26.

Телефон для довідок: (044) 540-49-89.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 22 жовтня 2009 р. по справі № 2/140/09 Товариство з обмеженою відповідальністю «Інфінітіконсалт» (54034, м. Миколаїв, вул. Миру, 52, кв. 37, код ЄДРПОУ 34565494, р/р 26006137811400 в АКІБ «Укрсиббанк», МФО 351005) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чудайкіну Людмилу Григорівну (ліцензія серії АВ № 081046 від 18.05.06 р.; адреса: 54058, м. Миколаїв, вул. Лазурна, буд. 2-6, кв. 25, а/с 1041; тел.: (0512) 41-60-48, моб.: 050-136-07-40).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/295/09 визнано банкрутом Приватне підприємство «ТОНА» (ЄДРПОУ 23619854, адреса: м. Миколаїв, вул. Адміральська, 1, кв. 18) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/289/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ГІЛЕЯ-МК» (ЄДРПОУ 32997579, адреса: м. Миколаїв, вул. Лягіна, 20, кв. 27) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/297/09 визнано банкрутом Приватне підприємство «ЗЕРНОСВІТ-М» (ЄДРПОУ 34773006, адреса: м. Миколаїв, вул. Адмірала Макарова, 30, кв. 11) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/292/09 визнано банкрутом Приватне підприємство «ІНТЕРСВІТІНВЕСТ» (ЄДРПОУ 36317391, адреса: м. Миколаїв, вул. 1-а Лінія, 34-А, кв. 68) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/290/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРО-СТАР СЕРВІС» (ЄДРПОУ 36536418, адреса: м. Миколаїв, вул. Нікольська, 71, оф. 309) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/288/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ТОРГОВИЙ ДІМ «ФЕРРОНН» (ЄДРПОУ 35279392, адреса: Миколаївська область, м. Очаків, вул. 60 Років СРСР, 22, кв. 22) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/291/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «МИКОЛАЇВ-ПОКРІВЛЯГРАД» (ЄДРПОУ 34034268, адреса: м. Миколаїв, вул. 1-а Лінія, 34-А, кв. 68) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/284/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ФИРАКС ННТ» (ЄДРПОУ 35241861, адреса: м. Миколаїв, вул. Бондаренка, 7/1) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/286/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «АЛІДА ГОРДОН» (ЄДРПОУ 35890747, адреса: м. Миколаїв, пр-т Героїв Сталінграду, 91, оф. 410) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/284/09 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ДАХБУД—УКРАЇНА» (ЄДРПОУ 34606430, адреса: м. Миколаїв, вул. Червоних Майовщиків, 17-Б, кв. 55) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/294/09 визнано банкрутом Приватне підприємство «ТОРГОВИЙ ДІМ «РАХМАН» (ЄДРПОУ 36271038, адреса: м. Миколаїв, вул. Бузника, 2) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/296/09 визнано банкрутом Приватне підприємство «ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА ФІРМА «БУДІНВЕСТСЕРВІС» (ЄДРПОУ 36270495, адреса: м. Миколаїв, вул. Бутоми, 3-А/3) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Постановою господарського суду Миколаївської області від 28.10.2009 р. по справі № 5/293/09 визнано банкрутом Приватне підприємство «ТРАНСПОРТНА ФІРМА «ЛОГІС-ТІКСТАР» (ЄДРПОУ 36270469, адреса: м. Миколаїв, вул. Бутоми, 3-А/3) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором вищезазначених підприємств призначено Цурику Михайла Вікторовича (ліцензія АВ № 397364 від 08.12.2008 р.), кредиторські вимоги приймаються протягом 30 діб з моменту опублікування оголошення, за адресою: 54038, м. Миколаїв, вул. Генерала Карапенка, 2/1, кв. 41.

Закрите акціонерне товариство "Карло Пазоліні Трейдінг"

Повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 21 грудня 2009 року в приміщенні офісу Товариства за адресою: м. київ, проспект Перемоги, 19. Початок зборів об 11 год. 00 хв. Реєстрація акціонерів з 10 год. 30 хв. по 10 год. 50 хв.

Порядок денний:

- Обрання голови та секретаря загальних зборів акціонерів.
  - Затвердження порядку денного загальних зборів акціонерів.
  - Про приведення діяльності товариства у відповідність до вимог до Закону України "Про акціонерні товариства" та внесення змін до статуту товариства шляхом викладення статуту у новій редакції.
  - Про надання повноважень на підписання господарських договорів.
- Пропозиції щодо порядку денного надсилають на адресу: 03055, м. Київ, проспект Перемоги, 19, ЗАТ "Карло Пазоліні Трейдінг".
- Для участі у зборах акціонерам мати документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів - документ, що посвідчує особу та доручення.
- Довідки за телефоном: (044) 236-99-90**

ВАТ «Міжнародний Інвестиційний Банк» повідомляє, що в фінансовій звітності банку за III квартал, опублікованій в газеті «Голос України» № 205(4705) від 30.10.2009 року було допущено помилку в звіті «Примітка «Окремі показники банку»» в рядку I колонка 3.

Вважати вірним значення:

1	Регулятивний капітал банку (тис. грн.)	105450	74194
---	--	--------	-------

Інформація про продаж на аукціоні

будівлі корівника з навісом, вигульною та кормозаготівельною площадками, розташованих за адресою: Донецька обл., Ясинуватський р-н, с. Опитне, вул. Наукова, 39, перебуває на балансі ДП «Дослідне господарство Донецької дослідної станції Інституту овочівництва і баштанництва УААН» ЛОТ № 1.

Ціна Лота № 1 знижена на 25%.

Вартість Лота № 1 без урахування ПДВ складає - 419310,00 грн., ПДВ 20% — 83862,00 грн. Початкова вартість продажу об'єкту з урахуванням знижки 25% — 503172,00 грн. (з урахуванням ПДВ).

Оплата за реєстрацію заяви (17 грн.) і сума застави у розмірі 10% від початкової ціни з урахуванням ПДВ 50317,20 грн., вносяться на розрахунковий рахунок ДФ ТБ «ІННЕКС» № 26002135658 в ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» м. Київ, МФО 380805, код ЗКПО - 34899178.

Умови продажу: спосіб розрахунків за об'єкт - грошові кошти юридичних і фізичних осіб. Кінцевий строк прийому заяв на участь в аукціоні за три дні до початку аукціону. Ознайомитись з об'єктом можна кожен день за місцем перебування об'єкту з 8-00 до 17-00 годин.

Аукціон відбудеться через 30 днів після публікації даної інформації у пресі об 11-00 за адресою: м. Донецьк-23, вул. Ходаковського, 5, тел. (062) 95-45-96.

Південна товарна біржа (54030, м. Миколаїв, вул. Наваринська, 3/69) та ліквідатором ВАТ «Обллімпдприємство» повідомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з реалізації цінних паперів. На публічні торги виставляються цінні папери:

Лот № 1: Назва емітента - Закрите акціонерне товариство «Київська фабрика кулінарії № 2»;

Код ЄДРПОУ емітента - 32382053;

Вид ЦП - Акції;

Тип ЦП - прості;

Форма випуску - іменні;

Форма існування - документарна;

Номер та дата випуску ЦП - 132/10/1/ 2003 року;

Номінальна вартість акції - 0,25 грн.;

Кількість ЦП - 29 262 629 шт.;

Загальна номінальна вартість ЦП - 7 315 657,25 грн.

Розмір гарантійного внеску - 10% від початкової вартості та реєстраційний збір 17,00 грн. перераховуються на р/р Південної товарної біржі № 2600501690746 у «Правексбанк», м. Київ, МФО 321983, ЄДРПОУ 13854212. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 13 листопада 2009 р. включно. Публічні торги (аукціон) відбудуться 16 листопада 2009 р. об 11:00 у приміщенні Південної товарної біржі за адресою: 54030, м. Миколаїв, вул. Наваринська, 3/69. Довідки за телефоном: (0512) 478969.

Господарським судом Луганської області, по справі № 21/806 від 27.10.2009 р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Комерційна фірма «ГРАНД АЛЬФА» м. Луганськ, вул. Оборонна, буд. 112а, кім 33, ідент. код 34942170, та відкрита ліквідаційна процедура боржника.

Ліквідатором боржника призначено голову ліквідаційної комісії ТОВ «Комерційна фірма «ГРАНД АЛЬФА» Ткаченко Олександра Олександровича, що мешкає за адресою: 91024, м. Луганськ, вул. Радіусна, буд. 3.

Господарський суд Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) постановою від 29.10.2009 року у справі № 21/796 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю Торгово-комерційна фірма «ІНТЕРКОМПЛЕКТ», ідентифікаційний код 35079743, м. Луганськ, вул. Веденіна, буд. 33, та відкрита ліквідаційна процедура строком до 12 місяців, тобто з 29.10.2009 до 12.02.2010 року.

Ліквідатором банкрута призначено голову ліквідкомісії Прокопюк Максима Петровича, ідентифікаційний номер 3049709477.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 91047, м. Луганськ, вул. Веденіна, буд 33.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В'ячеслава Чорновола, 29/32) порушив справу № 2/66 про банкрутство боржника — Товариство з обмеженою відповідальністю «Олімп-Телеком» (27507, Кіровоградська область, м. Світловодськ, вул. Заводська, буд. 4, код ЄДРПОУ 32992005, р/рах. № 260063301074444 в Кременчуцькій філії АКБ «Східно-Європейський банк», МФО 331650).

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Ткаченко Наталія Валеріївна, ІНН 2506405340, ліцензія АВ № 482045 від 31.07.2009 р., адреса: 25031, м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, 26, кв. 250.

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адресою: 25015, м. Кіровоград, площа Дружби Народів, 3, кім. 401.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. В'ячеслава Чорновола, 29/32) порушив справу № 2/65 про банкрутство боржника Відкрите акціонерне товариство «Олімп» (27507, Кіровоградська область, м. Світловодськ, вул. Заводська, буд. 4, код ЄДРПОУ 22219880, р/рах. № 26005330103911 в Кременчуцькій філії АКБ «Східно-Європейський банк», МФО 331650).

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Маменко Сергій Григорович, ІНН 2795201256, ліцензія АВ № 482081 від 10.09.2009 р., адреса: Кіровоградська обл., м. Світловодськ, вул. Приморська, буд. 70, кв. 165.

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адресою: 25015, м. Кіровоград, площа Дружби Народів, 3, кім. 401.

Закрите акціонерне товариство «Козелецький комбікормовий завод», код ЄДРПОУ 05388919, повідомляє, що 24 грудня 2009 р. о 10 год. 00 хв. за адресою: Чернігівська обл., Козелецький р-н, смт. Козелець, вул. Комсомольська, 100-А, відбудуться Загальні збори акціонерів. Телефон для довідок: (04646) 2-13-47.

Порядок денний:

- Відкликання та обрання Спостережної ради Товариства.
  - Відкликання та обрання Правління Товариства.
  - Відкликання та обрання Ревізійної комісії Товариства.
  - Відкликання та обрання Виконавчого директора Товариства.
  - Внесення змін до Статуту Товариства.
- Реєстрація акціонерів починається о 9 год. 30 хв.
- Для участі у зборах при собі мати документ, що посвідчує особу.
- Представники акціонерів повинні мати при собі паспорт та доручення, оформлене згідно з чинним законодавством України.

Куй спеціаліста, доки дешево!

Донбаська паливно-енергетична компанія (ДПЕК), яка займається видобутком енергетичного вугілля, виробництвом і постачанням електроенергії, уклала договір із Донецьким національним технічним університетом.

Мета співробітництва — наблизити рівень підготовки молодих спеціалістів до вимог реального сектору економіки. Сьогодні на перенавчання молодих випускників вузів бізнес витрачає до 25—30 відсотків коштів, виділених на освіту та підвищення кваліфікації співробітників. Таку цифру оприлюднив директор з управління персоналом і корпоративних комунікацій ДПЕК Сергій Кордашенко (на знімку ліворуч). За його словами, представники провідних компаній та підприємств невдоволені результатом роботи закладів вищої освіти: «Є розрив між тим, чого навчають, і потреби бізнесу. Перенавчання — це додаткові витрати ресурсів, які могли б піти на базову освіту».

Тепер молодих людей хочуть привабити інженерними професіями — а ними технічний університет завжди славився: серед його випускників чимало нинішніх керівників підприємств і власників бізнесу. У рамках спільного проекту відберуть студентів, які, крім обов'язкової програми навчання, проходять спеціальні курси, розроблені згідно зі стандартами компанії. Крім того, майбутні фахівці зможуть пройти виробничу і переддипломну практику на провідних підприємствах ДПЕК та писати проекти, не висмоктаючи пальця, а наближені до реальних потреб економіки. До складу компанії входять ВАТ «Павлоградвугілля», ВАТ «Шахта «Комсомолець Донбасу», п'ять збагачувальних фабрик, теплові електростанції.

Поки що важко сказати, наскільки кар'єра на шахті чи електростанції виявиться привабливою для молоді людини, яка бачить себе юристом чи еко-

номістом-міжнародником. Проте виробничники обіцяють оновити матеріальну базу факультетів, де готують інженерів. І навіть не вимагатимуть обов'язкового розподілу на підприємства фірми-спонсора, тобто не обмежуватимуть вибір майбутнього інженера. Перший проректор ДонНТУ Олександр Троянський (на знімку праворуч) визнає: залишається випускники працювати на виробництві чи ні, багато в чому залежить від умов соціальних — наприклад, від забезпечення житлом. Але в будь-якому разі спільний проект дасть можливість майбутнім інженерам стати конкурентоспроможними на ринку праці. Раніше вуз отримав досвід тісного співробітництва з міжнародними фірмами, як от Сіменс, Шнайдер-Електрик, АрселорМіттал. Тепер і вітчизняні бізнесмени готові вкладати кошти в майбутніх фахівців.

Показово, що проект почався саме тоді, коли пропозицій на ринку праці вистачає. Спеціалісти з управління персоналом кажуть, що в економіці панує диктат роботодавця, який поки що може обирати серед багатьох претендентів на одну вакансію. Але розрахунки свідчать, що вже через декілька років виробничники відчують нестачу і робочих рук, і «мізків».

Ліна КУЩ.

На знімку: під час підписання договору.

Фото Каріни КРУПЕНЧЕНКОВОЇ.

Відбулося те, що відбулося...

СПОРТ

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий етап. 4-й тур. 4 листопада.

Група Е. «Фіорентина» (Італія) — «Дебрецен» (Угорщина). 5:2. Флоренція. «Артеміо Франкі».

Голи: Муту, 14, Дайнеллі, 52, Монтоліво, 59, Марч'онні, 61, Жилардіно, 74 — Рудолф, 38, Колібалі, 70.

«Ліон» (Франція) — «Ліверпуль» (Англія). 1:1. «Жерлан». **Голи:** Лісандро, 90 — Бабел, 83.

«Ліон» — 10 очок, «Фіорентина» — 9, «Ліверпуль» — 4, «Дебрецен» — 0.

Група Ф. «Рубін» (Росія, Казань) — «Барселона» (Іспанія). Казань. «Центральний». 0:0.

«Динамо» (Україна, Київ) — «Інтер» (Мілан, Італія). 1:2. **Голи:** Шевченко, 21 — Міліто, 86, Снейдер, 89.

«Динамо»: Богуш, Єременко, Хачеріді, Алмейда, Маг्राо, Шевченко, Михалик, Вукосевич, Ярмоленко, Нінкович, Мілевський (Гусев, 70). **Тренер** — Валерій Газзаєв.

«Інтер»: Жуліо Сезар, Майкон, Лусіо, Самуель (Мунтарі, 79), Ківу (Балотеллі, 46), Дзанетті, Камбіассо (Мотта, 46), Снейдер, Станкович, Ето'О, Міліто. **Тренер** — Жозе Моурінью.

Попереджено: Самуеля, 23, Алмейду, 28, Лусіо, 45, Михалика, 53.

Рефері — Бертран Лайек (Франція). Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 15 900 глядачів. Мінус 1 градус.

	В	Н	П	М	О
1. «Інтер»	1	3	0	5	4
2. «Рубін»	1	2	1	4	5
3. «Барселона»	1	2	1	3	2
4. «Динамо»	1	1	2	6	7

Група Г. «Унірія» (Румунія) — «Рейнджерс» (Шотландія). 1:1. Бухарест. «Стяуа». **Голи:** Онофрас, 88 — МакКуллох, 79.

«Севілья» (Іспанія) — «Штутгарт» (Німеччина).

1:1. «Рамон Санчес-Пісгуан».

Голи: Навас, 14 — Кузманович, 79.

«Севілья» — 10, «Унірія» — 5, «Штутгарт» — 3, «Рейнджерс» — 2.

Група Н. «Арсенал» (Англія) — АЗ (Нідерланди). 4:1. Лондон. «Емірати». **Голи:** Фабрегас, 25, 52, Насрі, 43, Діабі, 72 — Ленс, 82.

«Стандард» (Бельгія) — «Олімпіакос» (Греція). 2:0. Льєж. «Моріс Дюфран». **Голи:** Мбокани, 31, Іованович, 88.

«Арсенал» — 10, «Олімпіакос» — 6, «Стандард» — 4, АЗ — 2.

Після нічиєї в Мілані з динамівцями «Інтер» опинився на останньому місці в групі. Зрозуміло, що після цього настрої у прихильників синьо-чорних помітно впали. А от міланські футболісти сентиментами, схоже, не переймалися. А навпаки, ретельно готувалися до поєдинку в столиці України. Мінімально програючи протягом тривалого часу, вони не змирилися з можливою поразкою, а нарощували темп і в кінці зустрічі таки вирвали перемогу. Вона дала змогу підопічним Жозе Моурінью стрибнути з дна турнірної таблиці в одноосібні лідери.

Коли маленький лисенський живчик Веслі Снейдер забив переможного м'яча, усі запасні гравці гостей, асистенти, лікарі, масажисти на чолі з Моурінью вистрибнули на поле і пішли в якийсь дикий і темпераментний танок радості. Наче «Інтер» оце виграв Кубок чемпіонів.

Хоча дивуватися особливо не варто, бо дуже важко далася ця перемога чемпіону Італії. Кияни досить гідно провели першу половину матчу. Гол-шедевр забив знайний «кат» «Інтера» Андрій Шевченко. Мали ще кілька моментів збільшити рахунок. А після перерви «Динамо» успішно вправлялося, діючи на другому номері. Перемогу український чемпіон випустив із рук, на жаль, за якихось п'ять хвилин до завершення основного часу зустрічі.

Перший тайм відобразив рівність сил у нашій групі, але потім був другий тайм, — сказав на прес-конференції після зустрічі Жозе Моурінью. — Коли команда втрачає момент за моментом, вона стає пониклою. Але не завжди. Коли за пару хвилин до кінця матчу ми зрівняли рахунок, це був, як на мене, справедливий підсумок. І все закінчилося добре. Отака вона, Ліга чемпіонів!

— Що думали після першого тайму?

— До перерви в нас були деякі моменти, але команда не втрачала своє завдання. Та ми випустили Мунтарі й Балотеллі, і гра налагодилася. Газзаєву довелося помянути Мілевського, бо Лусіо зі своїм завданням упорався, хоча щодо цього були побоювання. Міліто й Балотеллі в другому таймі здорово діяли в атаці.

— Як вам гра Андрія Шевченка?

— Він мені дуже сподобався. Цей той футболіст, якого ми спостерігали 3—4 роки тому. Він знову став великим гравцем.

— Спрогнозуйте результат боротьби в нашій групі.

— «Інтер» пройде далі...

Валерій Газзаєв, найімовірніше, був дуже засмучений, адже його команда була в кількох хвилинах від перемоги й одноособистого лідерства в групі. Але відбулося те, що відбулося.

— У першому таймі команда грала досить пристойно, — сказав він журналістам. — Однак у другому ми припустилися грубих помилок і пропустили два м'ячі. Після відпочинку ми мали ловити суперника на контратаках. Дуже прикро програвати, але такі помилки несумісні з переможними планами.

— Чому «Динамо» в Лізі чемпіонів раз у раз пропускає м'ячі на останніх хвилинах?

— Складно відповісти. Коли в простій ситуації забуваємо самі собі, це не привід для аналізу. Як вибудувати гру, якщо таких помилок припускаємося?!

— Не вистачало сьогодні останньої передачі, чи не так?

— Ні. У нас є Нінкович. Я абсолютно задоволений його грою.

— А претензії до Богуша маєте?

— У мене немає до нього запитань.

— Проблема швидкісного нападаючого в команді актуальна?

— Безперечно.

— Як тепер виходити до наступного етапу?

— Залишилося ще два матчі. Подивимося. Будемо боротися до останнього.

— Як вирішуватимите проблему ігрової практики до наступного матчу?

— До різних збірних делегуємо шістнадцятьох гравців, залишається шестеро. Дамо їм відпочинок. А зберуться всі 19 листопада.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: фрагмент матчу в Києві — у боротьбі Андрій Шевченко.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Сьогодні в Україні хмарно, опади — в більшості областей. Вітер південно-східний, південно-західний, 5—14 м/с, на півдні, у центральних і східних областях посилення до 15—20 м/с. Температура вночі 2—5 градусів морозу, вдень близько 0°, на крайньому півдні вночі від 5 морозу до 6 тепла, вдень 7—14 тепла, на Закарпатті вночі 0—2 градусів тепла, вдень 7—9°.

АПТЕКА НА СТОЛІ

Полюємо на вітаміни

Хтось полює на каба-на, зайця, лисицю. Хтось — на сома, окуня або щуку. А ми будемо полювати на вітаміни!

Щоб не розгубити сили, що оселилися в нашому організмі, якими нас наповнили сонце, повітря й вода, у путь радимо вирушати просто зараз. Адже восени, а тим паче взимку, наш організм, експлуатуючи отриманий від природи заряд енергії, раптом «розуміє», що його запас стає все меншим і меншим.

Якщо раптом спочатку з'явилася слабкість, запаморочення, перед очима зграями залітали «мухи», саме час виходити на полювання... на вітаміни.

Куди підемо? Звичайно, на кухню. Нам потрібно збалансоване харчування. Готуючи їжу, мінімально піддавайте її тепловій обробці — свіжі натуральні продукти принесуть більше користі.

Овочі, фрукти — головні постачальники вітамінів С, Р, Е, деяких вітамінів групи В, провітаміну А, мінеральних солей, вуглеводів, фітонцидів.

Отже, ці продукти у вашому меню повинні бути постійно. Пам'ятайте, що зберігати їх очищеними або нарізаними у воді, або на відкритому повітрі не можна — вітаміни «втечуть».

А щоб їх затримати, підготуйте овочі відразу ж опускajte в окріп і варіть під кришкою.

Для підтримки працездатності — ловіть вітамін А, що міститься у вершковому маслі, молоці, сметані, жовтках, печінці, а особливо його багато в риб'ячому жирі. До речі, цей вітамін запобігає погіршенню зору.

Для профілактики й лікування застуди роль швидкої допомоги зіграє вітамін С, яким насичена шипшина й цитрусові. Він також, на додачу, призупинить утворення зморшок і передчасне старіння.

Із зовсім недавніх відкриттів стало відомо, що дріжджі поліпшують увагу й допомагають впоратися зі стресами.

Ольга РЕВА.

Поради збирала
Оксана КАЛУГІНА.

oksana@golos.com.ua

Якщо радикуліт нагадав про себе

БАБУСІНІ РЕЦЕПТИ

З похолоданням загострюються напади радикуліту. Моя бабуся вчила, що завжди потрібно утеплювати спину, ноги, надягаючи вовняні речі, і не допуска-ти переохолодження. А лікувати це захворювання вона радила доступними й ефективними засобами.

● Якщо радикуліт заявив про себе у зв'язку із застудою, то біль зніме відвар з лікарських трав. Візьміть по чайній ложці кори верби, листя мати-й-мачухи й трави материнки звичайної. Суміш потрібно заварити склянкою окропу, прокип'ятити на повільному вогні хвилин 15. Приймати гарячою по півсклянки на ніч. Біль почне вщухати вже через 20 хвилин.

● Для знеболювання радикуліту необхідно втерти у поперек й інші місця, що турбують, 5—10 крапель пихтового ефірного масла. Перед розтиранням рекомендується прийняти гарячу ванну. Курс лікування — 10—15 процедур.

● А ще добре прийняти ванну з ефірним маслом сосни. Масло має зігрівальну дію, воно ефективне для

зняття болю у суглобах і розслаблен-ня м'язів. У ванну потрібно додати 5—7 крапель масла.

● На хворі ділянки також рекомен-дується накладати листя хрину. Це зігрі-ває, й можна не боятися опіків шкіри.

● Хрін може допомогти й у ванні. Потрібно взяти корінець тертого хрі-ну й у марлі занурити в теплу воду. Ванну приймати на ніч при радикулі-ті, ревматизмі. Вам полегшає вже піс-ля третьої процедури.

● Ванна з додаванням гірчиці та-кож є гарним народним засобом в лі-куванні радикуліту. 250—400 г гірчи-чного порошку ретельно розмішують із 1—2 склянками теплої води. Отри-ману кашку потрібно вилити у ванну, приймати ванну теплою. Після ванни варто обмитися теплою водою під ду-шем протягом 1—2 хвилин, закутати-ся у вовняну ковдру, надягти шкар-петки.

● Для зняття болю можна зробити компрес із чорної редьки. Очистіть і натріть редьку на тертці, потім викла-діть її тонким шаром на бавовняну тканину, а зверху накрийте іншим шматком тканини. Накладіть пов'яз-ку на хворе місце, зверху оберніть пергаментом і зав'яжіть теплою ху-сткою. Тримайте компрес максималь-но довго. Ви відчуєте, як поступово прогривається поперек. Іноді досить 2—3 процедур, щоб біль минув.

Перед застосуванням цих несклад-них рецептів обов'язково порадьтеся зі своїм лікарем.

Вікторія ЧЕРНЯВСЬКА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Опале листя — в компостну купу

ДАЧНИКАМ НА ЗАМІТКУ

Листя, зібране в садку й на городі, господарі найчастіше спалюють. І в небо здіймаються сірі ядучі хмари. Але ж можна не пускати добро на вітер, а отримати найкраще орга-нічне добриво — придатне для підживлення усіх без винятку сільськогосподарських культур. Йдеться про компостування.

Компостну купу зробити зовсім нескладно. Знайдіть місце в саду, бажано у віддале-ному куточку ділянки або в тіні якоїсь споруди, наприклад, сараю. У тіні, тому що на сон-ці компостна купа швидко сохне. Її оптимальний розмір — 1—1,2 метра заввишки й 1,5 метра завширшки, а довжина може бути різною — залежно від кількості листя і бадилля.

Купа буде охайною, якщо її оформити у вигляді коробки. Задню й бічну стінки можна зробити капітальними із цегли, бетону або дерева, а передню — розбірною для легкого за-вантаження й розвантаження компосту.

На обраному для компос-тника місці зніміть верхній шар ґрунту на глибину 20 сан-тиметрів. Фундаментом має слугувати 10-сантиметровий шар торфу, він буде перешкод-жати витоку в землю живиль-

них речовин, що не може за-безпечити ні плівка, ні толь.

Найкраще компост укладати шарами: листя, харчові відходи (гнилі овочі, фрук-ти, лушпиння), тирса, скошена трава. Товщина першого шару повинна становити 15—20 сантимет-рів. Потім обов'яз-ково має бути шар багатих на азот речовин: гній, бадил-ля бобових рослин, кропива (санти-метрів 5). Між ша-рами рослинних залишків кладуть торф або городню землю (2—3 санти-метри). Зверху компост посипа-ють вапном і зо-лою. І так далі. Шарикладають у

такій послідовності, поки купа не досягне потрібної висоти, потім її заливають водою, пок-ривають шаром землі 10—20 сантиметрів, а зверху, для за-хисту від пересихання, — соло-мою, сіном або листям.

Грубі, дерев'яністі або із твердими стеблами рослинні відходи не варто використовувати для компостування, як і папір, і дерев'яні друзки.

У процесі компостування купа розігрівається до високої температури, яка руйнує бага-

то хвороботворних організмів і навіть насіння бур'янів.

Готовий компост являє со-бою темну, розсипчасту масу із запахом свіжої землі, в якій всі рослинні залишки втрачають свою первісну структуру й лег-ко перетираються руками. Вносити його можна у будь-який час року, в усі ґрунти й під будь-які культури.

Надія ВЕТОЧКІНА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Фото Олекси ВАЩЕНКА.

Редактор номера Віталій СУДДА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775,
для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік:
для фізичних осіб — 10,00 грн.
та 6,00 грн.,
для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Мера-Поліграф»,
02660 м. Київ,
вул. Алма-Атинська, 2/1,
тел. (044) 451-86-70
Зам. 15511

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

